

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZOMBAT március 20.

78. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Uj egyház

Azok számára, akik csak bus kézlegyintéssel, keserű fintorral fogadták a Népszövetség működésének (— hát működik? — kérdezik —) minden megnyilatkozását, érdekes tanulságokat, figyelemreméltó jelenségeket vetett fel az elmúlt napok története. Genfben majd mindegyik miniszterelnök, vagy külügyminiszter úgy ment el, hogy bukottan is térhet haza. Németország felvételének kérdése majd mindegyik nyugati állam kormánya alatt megésta a talajt. Chamberlain megbukik, ha Anglia presztizsét veszélyezteti a németek invitálásával, de megbukik akkor is, ha a németek távoltartásával Locarno megvalósítása előtt lezárja a sorompót. A spanyol kormány megbukik, ha a legyőzött Németország az ő országánál hamarabb kerül be a nagyhatalmak népszövetségi tanácsába. Briand nem félhetett attól, hogy Genfben bukik meg, mert bukottan ment Genfben, ám félhet attól, hogy Genf után nem tud Párisban talpraállni, ha nem vissz haza locarnói eredményeket. A lengyel kormány külügyminisztere kijelentette, hogy lemond a kormánya, ha kívánságait a népszövetségi tanács többsége nem teljesíti s a svéd kormány helyzete sem független attól, hogy a kormány megbizottja, mint a kisebb államok képviselője, milyen eredményeket ér el Genfben.

Az európai politika sulya át-helyeződött Genfben, a világpolitika egyik tengelyét Genf tartja, Genf, ahol nincs fegyveres erő, nincs puskaporostorony, nincs arzenál, nincsenek aranybányák, platinamezők és petroleum-források. Az eredmény, amit Genf fel tud mutatni, valóban nem sok, a munka, amit eddig végzett, aligha tölti be azt a várakozást, amit a világpolitika Herkulesei-vel szemben joggal támasztott a kétségbeesésig türelmetlen emberiség, de a Népszövetség már döntő tényezője lett a világpolitikának s elérkezünk annak a kornak a küszöbéig, mely nem csak hirdetni, de teljesíteni is fogja a népszövetségi gondolat principiumait.

Nem lehet már lebagatelizálni az eszméknek azt a magaslatát, a céloknak azt a tisztavízű oázisát, amit e század fáradt vándorainak ígér és nyújt a népszövetségi gondolat. A tekintélyi elv még egyszer urrá lesz — ugy-látszik — az egész világ felett. Erő nélkül, hatalom nélkül, gyilkossággal és rablással való fenyegetés nélkül felmagasodik az európai hatalmak kacsalábon forgó kastélyai fölé Genf s a genfi program minden ország számára,

melyet a kultura füz össze, *bel-politika* lesz. Csak az egyháznak volt a középkoron keresztül olyan hatalma, mint amilyent az események a Népszövetségnek jósolnak.

Talán a Népszövetség lesz az új egyház s a béke lesz az új hit. Talán Wilson és Leon de Bourgeois voltak az új vallás alapítói — Luther se tudta, hogy új vallást alapít s tudta-e a Názareti? — s talán a történelmi szükség-szerűség — a legigazabb vallás-alapító — parancsolta életre a béke új dogmáit. Ki lát előre, kit szólaltat meg a prédikátori meg-

szállottság vagy a prófétai ihlettség, hogy meg tudja, *meg merje* jósolni, hová ütődnek a Genfből elindított hanghullámok, milyen „századok bércei“ fognak visszhangozni tőle s milyen korlátokat, válaszfalakat, vizválasztókat dönt le s tesz a földdel egyenlővé a felszabaduló gondolat, az urrá hatalmasodó békevágy egyre szélesülő, egyre táguló perspektívája?

A Népszövetség elhatározta, hogy megünnepli megszervezőjének: Bourgeoisnak emlékét. Nem lehet méltóbb ünnepet kigon-

dolni sem, mint amilyen önként adódott: a Népszövetség jelentőségének elismerésében. Genf nem szűszék többé, de a kapitalista érdekek, proletár elszántságok, tónusok és a mérhetetlen emberi hiúságok fölé nőit ítélőszék; a lelkiismeretnek nemcsak szava többé, de sujtó karja, cselekvő akarata is. A megriadt ember reszkető örömmel tekint föl rá: végre talán mégis fölépül valami, amiért érdemes volt gyárkéményeket és templomtornyokat lerombolni s friss, gőzölgő vért keresni a hideg malter közé.

Április hatodikán választ államfőt Görögország Kondiriótisz tengernagy nem vállalja tovább az elnöki méltóságot

Athénből jelentik: Pangalosz miniszterelnök rendeletileg április hatodikára tűzte ki az új államfő választását. A választás kimenetele elé egyelőre a legnagyobb bizonytalansággal

néznek Görögországban, mert Kondiriótisz tengernagy már tudtára adta Pangalosznak, hogy nem pályázik újra az államfői méltóságra.

A direktóriumnak az államfő vá-

lasztásra vonatkozó rendelete *kizárja a választásból Venizelosz, Zaimisz és Skuludisz személyét*, azaz a megokolással, hogy *öreg koruk miatt* nem lehet őket elnökké választani.

A genfi események aláaknálták a locarnói békeművet

Amerika a genfi kudarc súlyos következményeitől tart

Newyorkból jelentik: A *Newyork Times* szerint Coolidge elnök, Kellogg külügyi államtitkár, Hughton és Gibson képviselők behatóan megvitatták a Népszövetség közgyűlésének eredménytelen-sége folytán beállott helyzetet. A lap beavatott helyről származó értesülése szerint a genfi események megerősítik a kormányt abban a véleményében, hogy *Amerikának vissza kell térnie Amerikába*. A Washingtonban uralkodó felfogás szerint minden ünnepélyes fogadkozás ellenére

a genfi események aláaknálták a locarnói békeművet

Amerikai politikai körökben *kérdésesnek tartják, hogy Németországnak a Népszövetségbe való felvétele szeptemberben lehetséges lesz-e* és egész bizonyosnak tartják, hogy a genfi események egész sor fejet fognak követelni. Az általános vélemény szerint egyelőre konvencionális okokból nem buktatják meg az érdekelt kormányokat, de

bizonyosra veszik, hogy Briand, Chamberlain, Luther és Stresemann rövidesen el fognak tűnni a politika színteréről.

Az amerikai politikai közzvé-

mény a genfi kudarc súlyosabb következményeivel számol.

Mint Londonból jelentik, a *Baldwin-kormány* a minisztertanácsban elhatározta, hogy *teljes szolidaritásban marad Chamberlainnel*. A kormánynak az az álláspontja, hogy a *külügyminiszter a genfi tárgyalások folyamán teljes erejével igyekezett Németországnak a Népszövetségbe való felvételét elősegíteni*.

Macdonald kijelentette, hogy eláll attól a tervétől, hogy az alsóház keddi ülésén bizalmatlansági indítványt terjesszen be Chamberlain és a kormány ellen.

Olaszország Ausztria felosztását tervezi

Az angol sajtó Mussolini tárgyalásairól

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* legújabb számában foglalkozik azokkal a diplomáciai tárgyalásokkal, amelyek legutóbb Rómában, Párisban és Genfben Olaszország, Jugoszlávia és Franciaország között folytak és amelyek azt eredményezték, hogy ezek az államok még ebben az évben konferenciára fognak összejönni és a tanácskozásokba Csehszlovákiát, Romániát és Ausztriát is belevonják.

A *Daily Telegraph* úgy tudja, hogy ezen a konferencián *középeurópai egyezményt létesítenek a locarnói szerződés mintájára, amelynek azonban semmi köze a sűrűn emlegetett balkáni Locarnóhoz*.

A helyzet az, hogy *Franciaország és Olaszország eltökélt szándékkal állást*

foglalt Ausztria és Németország egyesülése ellen, de nincsenek egy véleményen a módszerre nézve, amely által ez megakadályozható. Franciaország feltétlenül meg akarja övni Ausztria politikai egységét s ezt a véleményét a csehszlovák köztársaság is osztja, amely nem akarja magát megterhelni megnövekedett német nemzeti kisebbségekkel és mert minden érdeke az ellen szól, hogy egyszerre Olaszország és a német birodalom is szomszédja legyen.

Ez a szempont vezette Benest, mikor döntőbírói szerződést kötött Ausztriával. El akarta oszlatni az osztrákok aggodalmait arra vonatkozólag, hogy a csehszlovák köztársaság a jövőben bármiféle osztrák területet kíván bekebelezni.

Prága meg akarja akadályozni azonban azt is, hogy osztrák terület olasz vámfenhatóság alá jusson és Franciaország hasonlóképpen ellenzi Olaszország politikai határainak és befolyásának minden tágítását.

Ezzel szemben

Olaszország még mindig nem mondott le Ausztria felosztásának ter-
véről

és úgy vélekedik, hogy ez a legjobb mód a német birodalom és Ausztria egyesülésének megakadályozására. Mussolini ennek a tervnek akarta megnyerni Rómában Nincsenes jugoszláv külügyminisztert.

Ősszel helyezik Zagrebba a novisadi semmitőszéket

A semmitőszék elnökének nyilatkozata

A novisadi semmitőszék mellett működő koronaügyészség megszüntetése alkalmából dr. Dimsics Alekszander semmitőszéki elnök a koronaügyészség megszüntetéséről és aktuális kérdésekről a következő nyilatkozatot tette:

— A koronaügyészség április elsejével megszűnik. A büntetőperrendtartás szerint mind a három foku bíróságnál ügyészi szervnek kell működnie. A semmitőszéknél a koronaügyészség megszüntetése folytán a főügyész vagy helyettese fogja a közbiztonság képviselője.

— A koronaügyészség megszüntetése takarékosági szempontból és valószínűleg azért történt, mert hamarosan sor kerül a semmitőszék áthelyezésére is, amely a jelek szerint szeptemberben fog megtörténni. Ez az intézkedés az alkotmány rendelkezéseiben gyökerezik. Jogszérem ebből kifolyólag nem éri a Vajdas got, mert a most egymásután a parlament elé kerülő törvényjavaslatok ugyanis egységesítik a bíraskodást, amely mindenestre magába fogja foglalni annak a hangoztatott sérelemnek eliminálását, hogy vajdasági ügyek nem képviselhetik feleiket a legfelsőbb bíróságnál. Ha a törvények egységesítve lesznek és átdolgozzák az ügyvédi rendtartást, akkor bármely jogterület ügyvédi tárgya hatnak a semmitőszéknél. Partikuláris semmitőszékre nincs szükség.

— Már a parlament előtt van a *büntetőtörvény egységesítéséről* szóló javaslat, amelynél én is közreműködtem. Ezt követni fogja a *bűnvádi perrendtartás, az ügyészségek és bíróságok szervezetéről* szóló törvényjavaslat, továbbá az új *bírói törvény, az ügyvédi rendtartás és a polgári perrendtartás átdolgozása*. Mindezek a javaslatok még a nyár végéig tető alá kerülnek, ami által megszűnik a ma érvényben levő hét különféle jogterület.

— Hátra volna még a *magánjog átdolgozása*, de ez nagy munkát igényel. Magyarországon is dolgoznak ezen már régóta, de még nem készültek el vele.

KÖZÖS HASZONRA BETÖRŐBANDÁT ALAKITOTT EGY HIVATALNOK, EGY KERESKEDŐ, EGY CSAVARGÓ ÉS KÉT OROSZ MENEKÜLT

A szubotocai vasutigazgatóság és a Schenker szállítványozó-cég szubotocai irodája már régebben feljelentést tettek a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik főképp a Schenker-cég részére érkező árukat dézsmálják. Az utóbbi hetekben szinte naponként történtek bejelentések újabb lopásokról és a kár, amely ezáltal az államvadászatot érte, jelentékeny összegre rug.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, amelynek során megállapította, hogy a vasúti lopásokat egy szervezett betörőbanda követi el, amely állandóan pontosan tájékozódott arról, hogy mikor milyen minőségű áru érkezett a Schenker-cég részére és így mielőtt a cég az árut továbbírányíthatta, vagy kiválthatta volna a vasutról, már megdézsmálták. A nyomozás sokáig eredménytelen maradt, míg most érdekes fordulat történt és a szervezett banda valamennyi tagja a rendőrség kezére kerülhetett. A beográdi rendőrség ugyanis a napokban letartóztatott egy *Loncsarev Mita* nevű csavargót, akinél egy utazókosárban nagyobb mennyiségű selymet és harisnyát, azonkívül órákat és egyéb holmikat találtak. Loncsarev a kihallgatása során elmondta, hogy a nála talált holmikat Szubotocán tartózkodó társai adták át neki azzal, hogy Beogradban értékesítse. A csavargó vallomása alapján értesítették a szubotocai rendőrséget, amely nyomban intézkedett, hogy Loncsarevet a nyomozás érdekében hozza Szubotocára.

A beográdi rendőrség csütörtökön

adta át Loncsarevet a szubotocai rendőrségnek. Loncsarev itt bevallotta, hogy egy betörőbandának a tagja s azt vallotta, hogy a banda vezetője *Komanholi Ignác*, a *Schenker* szállítványozó-cég alkalmazottja. Azt állítja, hogy a betörőbanda tagjai még *Kusity Mihajlo* szubotocai tejkereskedő, akinek a főpostával szemben még ma is jóforgalmu üzlete van, azonkívül *Husza Boltó* és *Demarenko Todor* orosz menekültek. A betörőbanda közös haszonra dolgozott és az árut mindig Loncsarev értékesítette.

Radics kihallgatáson volt a királynál

A vajdasági radikálisok összehívják a radikális klubot

Beogradból jelentik: A politikai helyzet sok tekintetben még mindig tisztázatlan. A parlamenti körökben érezhető nyugtalanságot csütörtökön fokozták a lapok válsághirei, pozitívum azonban senki sem tudott, mert *Pasic* szokása szerint még a legbizalmasabb híveit sem informálta. Pénteken lényegesen enyhült a helyzet és ma már a válságot nem tartják akutnak.

Kihallgatások a királynál

A legfontosabb eseménye volt a pénteki napnak *Radics István* közoktatásügyi miniszter audienciája. *Radics* péntek délután jelent meg kihallgatáson a királynál és hosszabb időt töltött az udvarnál. A közoktatásügyi miniszter kihallgatását különböző kommentárokkal kísérték, de legvalószínűbbnek látszik az a feltevés, hogy *Ófelsége*, miután két nappal ezelőtt *Pasic* miniszterelnököt fogadta kihallgatáson, most meg akarta kérdezni a másik kormánypárt vezérének véleményét is, a politikai helyzetről. A kormány többi tagjai közül pénteken délelőtt *Nikics Nikola* erdőügyi miniszter, délután pedig *Makszimovics Bozso*

tette.

Loncsarevnel megmotosása alkalmával találtak egy új, kitértetlen munkakönyvet is, amelybe egy huszidináros okmánybélyeg van beragasztva és a bélyeg a szubotocai rendőrfőkapitányság bélyegzőjével van átütve. A rendőrség most az iránt nyomoz, hogyan jutott Loncsarev a munkakönyvhöz és a szubotocai rendőrség bélyegzőjéhez.

A betörőbanda tagjait pénteken dében beszállították a szubotocai ügyészség fogházába.

belügyminiszter volt kihallgatáson a királynál. A miniszterek reszort ügyekről referáltak.

A vajdasági radikálisok akciója

Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a vajdasági radikálisok akciójának a költségvetési póthitelek ügyében. *Szankovics Szvetozár* volt államtitkár a vajdasági képviselők nevében pénteken felkereste *Zsivkovics Ljubát*, a radikális klub elnökét és felkérte, hogy hívja össze a radikális klubot a vajdasági képviselők által benyújtott amandmanok tárgyalására. *Zsivkovics Ljuba* kijelentette, hogy a klub ülését hétfőre hívja össze.

A radikális miniszterek értekezlete

A kormány radikális-párti tagjai pénteken délután konferenciát tartottak, amelyen a póthitelek kérdésével foglalkoztak. Minisztertanács pénteken nem volt, mert a kormánynak néhány tagja nem jelent meg a parlamentben, ahol a minisztertanácsot meg akarták tartari.

Élve került a kutba Németh László

A boncoló orvosok beterjesztették véleményüket A szakértői jelentés szerint öngyilkosság, vagy véletlen baleset történt — Két-három napig volt vízben a holttest — Eltűnt Kalló Anna anyja

Döntő lépés történt a titokzatos ügyben

A Majsai-utl rejtély kibogozása a legnehezebb feladatok egyikének bizonyult és a rendőrség, noha nagy apparátussal és a legnagyobb körültekintéssel végzi a nyomozást, még mindig nem tudott világosságot deríteni a titokzatos ügyre. Pénteken mégis megtörtént a rendőrség részéről a döntő lépés, a nyomozás érdekében azonban egyelőre még nem lehet nyilvánosságra hozni a legújabb részleteket és hivatalosan csupán annyit közölnek a nyilvánossággal, hogy előreláthatólag

egy-két napon belül a legteljesebb eredménnyel fog befejeződni a nyomozás.

Pénteken délelőtt kihallgatták *Hatvani József* vasutast, aki a Majsai-szőlőkben lakik és aki azt állította, hogy vasárnap délután látta *Németh Lászlót* egy lányval sétálni. A kihallgatás során kiderült, hogy *Hatvani* nem vasárnap látta a szerencsétlen fiatalembert, sőt afelől sem biztos, hogy *Németh László* volt-e.

— *Nincs kizárva* — mondotta — *hogy bátyját, újabb Németh Ferencet láttam és őt tévesztetem össze az eltűnittel.*

Ez a zavaró momentum tehát kikapcsolódott a nyomozásból, ezzel szemben azonban olyan esemény történt, amely *fordulatot hozhat a titokzatos bűnügyben*. *Kalló Anna* ugyanis előbbi vallomásaival szemben most azt állítja, hogy

a kut-jelenetet követő reggelen *Németh László* sapkáját nem ő, hanem a vele együtt lakó anyja találta és erről ő már csak akkor szerzett tudomást, amikor a sapkát a bátyja, *Kalló Béla* elvitte.

A rendőrség intézkedett, hogy ennek tisztázása végett *Kalló Annát* ismét kihallgassák és ez az újabb kihallgatás valószínűleg szombaton reggel fog megtörténni. Egyben intézkedett a rendőrség az iránt is, hogy *Kalló Anna* anyját állítsák elő kihallgatásra. Amikor azonban a bűnügyi osztály intézkedését foganatosítani akarták, kiderült, hogy

Kalló Anna anyja időközben eltűnt Majsai-utl lakásáról

és mint később megállapították, Kémbán tartózkodik.

A pénteki nap másik érdekessége, hogy dr. *Peracsics Bozsidár* és dr. *Jeremias Risztó* törvényszéki orvosok elkészítették és a pénteki nap folyamán már be is terjesztették a vizsgálóbíróhoz szakvéleményüket. Az orvosok véleménye

nagyrészt felborítja a rendőrség eddigi feltevését, csupán annyiban egyezik azzal, hogy a hulla semmi esetre sem volt két-három napnál tovább a vízben.

Kétségtelen — közli az orvosi vé-

lemény — hogy a holttest hosszabb időn át vízben volt. A boncolás alkalmával talált tünetek arra mutatnak, hogy

két-három napig volt *Németh László* holtteste a kutban.

Ezt bizonyítják a kéz belső-tenyer-felületén, a láb-pálpákon és az ujjakon észlelt jellegzetes elváltozások. A kéz- és a lábujjak teljesen ki vannak áztatva.

A boncolási leletből nem lehet megállapítani azt, illetve választ adni arra a kérdésre, hogy a fulladás által beállott halál oka

véletlen baleset, öngyilkosság, vagy büntény.

Minttogy azonban a hullán nem voltak sérülések és egy elkövetett bűnténynek nyomai, nem fogadható el az a feltevés, hogy

Németh Lászlót előbb meggyilkolta valaki és azután holtan dobta a kutba.

Az esetben, ha lennének is valamilyen sérülések, még akkor is a legnagyobb óvatossággal kell az ilyen eseteket elbírálni, mert számtalan lehetőség van, amely akadályokat támaszt a kérdés pontos megoldása elé. Így lehetséges, hogy valaki egy előzetes verekedésnél sérülést szenved és rövid időre rá, például hazamenetelénél, ittias állapotban véletlenül fullad a vízbe. Továbbá lehetséges, hogy valaki előbb valami más módon kísérel meg öngyilkosságot és csak azután ugrik a vízbe. Az is lehetséges, hogy egy vízbe fulladt hullán talált sérülések onnan erednek, hogy az ugrásnál kemény tárgyba ütközik. Az adott esetben a hullát olyan kutból húzták ki, amelyben két méter magas víz van. Ez a magas víz-réteg megóvta a testet külső sérüléstől, különösen akkor, ha idővel került a kutba. Miután külső erőszakos halál nyomai kizártak, nem téveszthetők szem elől azok a tünetek, amelyek azt a nézetet kelteik, hogy

az adott esetben öngyilkosságról,

vagy véletlen balesetről van szó.

Ezek a fontosabb tünetek a következők:

A boncolás alkalmával a holttest megfordításánál azt észlelték, hogy az orrlyukakon át meglehetősen mennyiségű habos folyadék folyt ki és ugyanez a tünet mutakozott a légsző és a gége felnyitásánál is. Mind a két tüdőszárny duzzadt és szávasos volt. A gyomorban talált felléternyi folyadék nem volt más, mint még az élő állapotban nyelt kutl víz, amely az utolsó lélegzétvételnél a gégebe és a légszőbe is behatolt. A fulladást előidéző folyadék behatolása a légzőszervekbe a terminális lélegzétvétellel történik, amikor az eszméletlenség már beállott. A gégeben, a légszőben, a tüdőben és a gyomorban talált folyadék kétségtelenül bizonyítja, hogy

az illető személy vízbe fulladt és nem mint hulla került a vízbe.

A vizsgálóbíró az boncolóorvosok véleményét szombaton fogja megküldeni a rendőrségnek.

PATKÁNYIN PATKÁNYIRTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben a Torontáli Agrárbanknál Velei-Böckereken. 10376

ÖNMAGANAK ÁRT.
ha utazóbörendőt, női kosztját, irattáskát, valamint egyéb bőrdekoratívumot a leggyorsabbtól a legújabbtól is megvásárolja a legelőnyösebb és legbiztosabb módon a vasúti utazásnál. Rendeléseket minden a vasúti utazásra vonatkozó munkára megadja.
F. DIETRICH, NOVISAD, Kralja Petra 30.
Saját készítmény! — Szőlő készítmény!
Csak a jó áru olcsó! 10376

KISEBBSÉGI ÉLET

A Kolozsári Ujság legutóbbi számában Dózsa Endre »Pártfegyelmétől a zsarnokságtól« címen vezércikket írt, melyben a küszöbön álló parlamenti választásokkal kapcsolatban a magyar párt feladatait állapítja meg. »Veszélyesnek látunk — írja — minden olyan törekvést, amely az általános titkos szavazati jog teljes érvényesülését bármilyen irányban korlátozza. Veszélyesnek kell látnunk a választójognak kizárólag csak a pártkeretek merev sorompói közötti érvényesíthetőségét. Veszélyesnek látjuk a többségalkotásnak mesterséges módon való kierőszakolását. Veszélyesnek látjuk a jelöltek megválasztásában a pártajstromhoz betűről-betűre való szigorú ragaszkodás kötelezettségét. Veszélyesnek látjuk a választási központoknak a választókörzönkénti lakóhelye szerint való és nem teljes decentralizációját. De legveszélyesebbnek látjuk azt, hogy a népkisebbségeknek számarányukhoz mért képviselője biztosítva nincs. Ennyi veszély tudatában a magyar párt vezetőségének elsősorban nem szabad klikkszerűvé válnia. A kisebbségi helyzetben már gyakorlatilag bíró szakszaggal, a szociáldemokrata munkássággal és a cionista zsidósággal kell keresnie a minél szorosabb összetartozandóság érzetének kifejezésére alkalmas eszközöket és módokat és ugyancsak a szászok nyomán haladva a magyarság legalsóbb rétegéig állandó agitációval kell felbreszteni minden egyes férjiban és nőben a magyar élet irányításában részvételi jogosultságának érzetét és ezzel szemben a felelősség tudatát. A pártfegyelmeknek nem a felülről jövő parancsolgatás kényszere, hanem az alólól jövő érzelmegység kell hogy legyen a megingathatatlan alapzata. Romániában a magyarság jövőjét hézagos törvényeken keresztül is biztosítani tudja az az öntudatos összetartás, amely átérzi és át tudja éreztetni, hogy kis dolgokban úgy, mint nagy dolgokban, minden körülmények között küzdeni tudunk együtt mindnyájan egyért és minden egyes mindnyájunkért. De ennek a teljes és nyílt kölcsönösségen kell alapulnia. Önmagunkban és a rokonsorban lévő többi kisebbségi alakulatokban és az ezek mögött levő népcsoportokban bizzunk elsősorban és a nagy elveket látszat-előnyökért ne áldozzuk fel.«

*

Az erdélyi magyar párt nagyváradi tagozata harminckett szavazattal tíz ellenében úgy döntött, hogy a községi pótválasztáson önálló magyar listát állít fel, abban azonban tíz helyet biztosít a román közéleti férfiak részére, pártkülönbség nélkül. A határozat alapján a tagozat vezetői tárgyalásokat folytatnak a román politikai pártokkal és fenntartják továbbra is a kapcsolatot a munkásság vezetőivel, mert az a cél, hogy a városi tanácsot lehetőleg politikai színezet nélkül állítsák úgy össze, hogy abban a magyarság számbeli fölénye érvényesüljön, de másrészt a város szakszerű vezetése is biztosítva legyen.

*

A szlovenszói keresztényszocialista párt szenátora, Grosschmied Géza dr., a szenátus csütörtöki ülésén nagy beszédet mondott a magyar nyelv jogaiért folytatott önvédelmi harcról. A szenátor a beszéd során többek közt a következőket mondta: A karlsbadi események az egész köztársaság minden lakosát a legközelebről érdeklő kérdéseket érintik. A személyes és gyülekezési szabadságot és a kisebbségek alkotmányos kezelését. Nem osoda tehát, hogy az ezek fölötti vita a helyi vonatkozás kereteiből kicsapott és a szívekben felhalmozódott keserűség vé-

gig viharzik a parlamenten, a szenátuson és a sajtóban. A vita súlypontja eltolódott a köztársaság legnagyobb sebére, a nemzetiségi kérdésre, amelyet elmélyített és újból még vérzőbbé tett a karlsbadi eseményeket is előidézőt nyelvhatalmi rendelet, mely bennünket, magyarokat sújt a legérzékenyebben. Még jobban, mint a németeket! A németek ugyanis többnyire egységes nyelvvidékeken laknak, husz százalékos többségük csaknem mindenütt megvan. Őket még nem boldogították a közigazgatás legmodernebb vívmányával, a nagyzsupa rendszerrel. Nálunk, Szlovenszókban, azonban ez a nagy reform, mely völgyek, hegyek alakulata, folyók iránya, történelmi fejlődés és a lakosság gazdasági érdekei ellenére új politikai kerületekbe szorítja

lakosságunkat, előharcosa volt szintén a nemzeti állam kiépítését célzó akaratnak, melynek — nekünk tövises — koronája a nyelvrendelet. A nagyzsupa rendszer összeolvasztotta ugyanis a magyar vidékeket a szlovákok és beköltözött csehek által lakott területekkel olyképp, hogy a kisebbségi jogokat annyira, amennyire biztosító husz százalékos alap is minél előbb megszűnjék. Nem kell magyaráznom, hogy ebből a melegágyból a nyelvrendelet esője után mi fog kikelni számunkra. Egyébként már fel is írt fejtét ez a fojtogató hír. A mentalitás az, hogy a magyar kulturának el kell itt enyésznie. Nem is a középeurópai viszonyokat nyilván nem ismerő Mello Franco-féle braziliai lassu felszívódása recept szerint, de azonnal.

Novisad követeli a suboticaai jogakadémiát

Deputációt küldenek a közoktatásügyi miniszterhez

Noviszadról jelentik: Péntek este hat órakor a Srpszka Matica nagytermében **Dimsics Alekszandar dr.** semmitőlseki elnök elnöklése alatt széleskörű konferencia volt a suboticaai jogakadémia elhelyezése tárgyában. A konferencián képviseltették magukat a noviszadi járásbíró, a törvényszék, a felebbviteli bíróság, a semmitőlseki, az ügyvédi kamara, a bírák egyesülete, az ügyvédjelöltek egyesülete, a Matica, a Nőegylet, Kereskedelmi és Iparkamara, a Kereskedők és Iparosok Egyesülete, a Gyáripárosok Szövetsége, a gimnázium és a kereskedelmi akadémia igazgatósága, azonkívül még több társadalmi egyesület. Résztvettek az értekezleten a

városi tanács képviselői is.

A konferencián elhatározták, hogy a konferencián résztvevő intézmények és testületek egyhangulag csatlakoznak az ügyvédi kamara határozatához és küldöttséget menesztenek a közoktatásügyi és igazságügyi miniszterekhez, hogy biztosítsák a Vajdaság számára a jogi fakultást. Kívánják, hogy a suboticaai jogakadémiát Noviszadra helyezték át, mert ott a három foku bíróság és a különböző jogász szervezetek módot adnak a hallgatók tökéletesebb kiképzésére. Suboticán a jogakadémia helyére mezőgazdasági főiskola felállítását kérik, mert a suboticaai viszonyoknak ez sokkal inkább megfelel.

Megkezdték

a kereskedelmi költségvetés tárgyalását

Krajacs kereskedelmi miniszter expozejá

Beogradból jelentik: A parlament pénteken folytatta a költségvetés részletes tárgyalását és a kereskedelemügyi tárca költségvetésére tért át. Az ülés kezdetén **dr. Krajacs Jován** kereskedelmi miniszter szólalt fel, aki részletes expozeját adott, amely betöltötte az egész délelőtti ülést. A kereskedelmi miniszter rámutatott arra, milyen fontos a kereskedelmi élet fejlesztése érdekében, hogy az állam minden tekintetben rendelkezésre álljon. Sok történet már eddig is — mondotta Krajacs — a nehézségek elhárítása céljából, *de nem értünk még el olyan eredményt, hogy az ország kereskedelmi mérlegét aktívá tudtuk volna tenni.* 1924. év folyamán kedvezőbb volt a kereskedelmi mérleg, mint 1925-ben, amelynek első kilenc hónapjában kilencszázötven millió dinár passziva mutatkozott.

A kereskedelmi miniszter rámutatott arra, hogy *a dinár stabilitása ellenére sem olyan jó, mint az aranyvaluta, ami lényegesen megnéhezíti a kereskedelem helyzetét.* Kifejtette, hogy *a banktöke és a kereskedelmi vállalatok között nincs meg az a szükséges összhang,* amely a kereskedelmi fejlődés előmozdítása érdekében szükséges volna.

Hangsúlyozta ezután Krajacs kereskedelmi miniszter, hogy *az ország egyesülése óta nem folytattak egységes kereskedelmi politikát,* hanem ennek a politikának az irányvonalait máról holnapra állapították meg. Ez a politika huzamos ideig nem tarthatja magát, mert az országnak állandó jellegű kereskedel-

mi politikára van szüksége. Ennek a politikának a megállapítása nem tartozik kizárólag a kereskedelmi miniszter hatáskörébe, azonban más faktorok részéről is megtörténtek a kezdeményező lépések, hogy az ország kereskedelmi politikáját állandó mederbe tereljék.

Hangoztatta a miniszter *a kereskedelmi és magánjogi törvények egységesítésének szükségességét,* mert a kereskedelem súlyos kárát látja annak, hogy az ország különböző részeiben különbözők a jogszabályok. A kereskedelmi miniszter végül részletesen ismertette a kereskedelmi tárca költségvetésének kiadási tételét és kérte a parlamentet, hogy fogadják el a 92,847.000 dinár végösszegű költségvetést, amely hat millióval amugyis kisebb összegű, mint a múlt évi költségvetés.

A kereskedelmi miniszter expozejának befejezése után az elnök berekesztette az ülést és folytatását délutánra tűzte ki.

A délutáni ülésen

Skulj szlovén néppárti a speciális szlovéniai szempontok szerint bírálta a költségvetést.

Trumbics Ante horvát föderalista tartott ezután beszédet. Kijelentette, hogy a kereskedelmi tárca az ország gazdasági életében a legfontosabb és így a legnagyobb figyelmet érdemli. Követelte, hogy minden állammal kössenek kereskedelmi szerződéseket, majd a dalmáciai halászatról beszélt és kárhóztatta azt az egvezményt, amely szerint a dalmát vizeken olasz hajók halászhatnak. Ez végpusztulással fe-

nyegeti a dalmát halászatot.

Krizman független demokrata szintén a külkereskedelmi szerződések fontosságát hangsúlyozta és követelte, hogy az olaszokkal és az osztrákokkal kötött szerződéseket terjesszék a parlament elé. Kijelentette, hogy szükséges a külkereskedelmi szolgálat javítása, majd a horvát kereskedők sérelmeit hangoztatta.

Krizman beszéde után **Szubotics** alelnök az ülést bezárta és a legközelebbi ülést szombat délelőtt fél kilencre tűzte ki. Napirenden a kereskedelmi tárca vitájának folytatása szerepel.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság pénteki ülésén a **Pribicevics** Szvetozár által benyújtott amandman-javaslatokat tárgyalta. Valamennyi javaslatot elvetették. Épügy elvetették a Bihács — Knin vasutvonal építésére vonatkozó amandmant. Megállapították, hogy ennek a vasutépítésnek költségei nem illeszthetők be az állami budget kereteibe, hanem csakis külföldi kölcsönből fedezhetők. Ezután a panasz- és kérelmi bizottságtól átvett kérvényeket tárgyalták, amelyek közül csak hetet fogadtak el, köztük **Miladinovics** Zsárkó volt miniszter kérvényét, hogy husz évi hazafias működését számitás be szolgáltatási éveibe.

Megreformálják

a telekkönyvet

Készül az egységes telekkönyvi rendtartás, az új magánjog és polgári perrend

Az új egységes jugoszláv telekkönyvi rendtartást az igazságügyminisztériumban most készítik elő. A jogszolgáltatás a telekkönyvi viszonyok rendezettségét erősen érzi. Az ország különböző részeiben más és más a telekkönyvi rendtartás s a mostani kaotikus állapoton akarnak radikálisan segíteni.

Szerbiában egyáltalán nincsen telekkönyv. Szerbiában még az ugynevezett *tápiók* vannak érvényben, amelyek még a török igazságszolgáltatás idejéből származnak. A *tápiók* a telektulajdonosok birtokában vannak s a tápióra telek leírásán kívül csak a telek terheit lehet feljegyezni. Adás-vételi szerződésnél csak a *tápió átadásáról* értesítik a közigazgatási hatóságot.

Az új országgrészekben az 1855-ös osztrák osztrák patens alapján készült telekkönyvi rendtartás van érvényben. Ez nagyjában megfelel az igényeknek, azonban vannak egyes itézkedései, amelyek gyökeres reformálásra szorulnak.

A jugoszláv telekkönyv reformját megelőzi az új *polgári perrendtartás* betervezése, amelyet **Gyurisics** miniszter a legközelebb már a parlament elé visz.

Ugyancsak erősen dolgozik a minisztérium az új polgári törvénykönyvön. A viszonyok egységesítésére égető szükség van, mert a magánjogi viszonyokat az országban öt különféle rendszerű jogszabály szerint bírálják el. A *Vajdaság* egy részében a magyar magánjogi szabályok egyes vonatkozásokban s a volt Határvidéken az osztrák polgári törvénykönyv tételét, Horvátországban, Szlovéniában és Dalmáciában az osztrák magánjog az irányadó. Montenegrónak külön kodifikált magánjoga van. Délszerbiában a török magánjog, Szerbiában pedig a régi szerb törvénykönyv tételét vannak ezidőszert érvényben.

A telekkönyv reformjával kapcsolatos az ország új kataszteri felmérése is, amire szintén már nagyban folynak az előkészületek.

A Zadruzna Banka egy millió dinár elsőbbségi részvényt bocsájt ki

Ujabb csödkérvény a Zadruzna Banka ellen

A Zadruzna Banka viharos pályafutásán újabb állomáshoz érkezett: csőtörtek este a nagyobb részvényesekből álló értekezlet elhatározta, hogy egy millió dinár elsőbbségi részvényt bocsájtanak ki és azokat elsősorban is a régi részvényeseknek ajánlják fel. Az értekezleten Mihajlovics Dimitrije nyugalmazott ezredes, a Zadruzna Banka elnöke elnökölt és a jelen voltak a határozatot egyhangúlag hozták meg. Ugyanezen értekezletből kifolyólag felszólítást intéztek az összes betevőkhöz, hogy a bank szanalása és a betétek biztosítása érdekében hagyják meg betéteiket további két évig a bankban, amely idő alatt a bank vezetőségének módjában lesz a még meglevő ingatlanait a városi, perleszi, apatini és titeli fiókpépíteleket, továbbá a titeli két tégláregőt megtelepíteni értékesíteni.

Mindaddig azért nem lehetett ezeket az ingatlanokat eladni, mert a banknak még 2.878.440 dínárt kötevé adótartozása valamennyi ingatlanra be volt kezelve. Erre a tartozásra a noviszadi főintézeti épület eladási árából 1.350.000 dínárt törlesztettek, úgy hogy a különféle leírások után már csak 800.000 dínár adótartozás és emelék kamata áll fenn.

A pénzügyminisztérium meg akarja vásárolni az Apatinban létesítendő kerületi pénzügyigazgatóság számára a Zadruzna Banka apatini fiókjának épületét és az eziránti tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak.

A szanalási munkát alaposan megzavarta az a csödkérvény, amelyet dr. Csirics Á. Milán ügyvéd, a noviszadi görögkeleti szerb hitközség nevében adott be a Zadruzna Banka ellen, ki nem fizetett 750.000 dínár betétlémek visszatarthatása miatt.

A noviszadi kerületi törvényszék mint csödkérvény, április elsejére tüzte ki a Zadruzna Banka elleni csödkérvény tárgyalását. A törvényszék hatá-

zata elő annál is inkább nagy érdeklődéssel tekintenek, mert ha elrendelnék a csödtörést, akkor a csödnitást megelőző minden ügyet és kifizetés megtámadható s megtámadhatók lesznek a hat hónapon belül perfectuált házeladások is, úgy hogy a katonai léncstár is kénytelen lenne a megvett Zadruzna Banka épületét visszaadni és az is a csödvagyományba jutna.

A bank vezetősége különben meg van győződve, hogy a hitközséget sikerül meggyőzni, hogy a csödtörést megelőző nem lehet az érdeke és annak elrendelése esetén érdekeit még jobban veszélyeztetve vannak.

Az elsőbbségi részvények jegyzésére kibocsájtott felhívás első napján ötszáz ezer dínár összegű elsőbbségi kötvényt felegyeztek.

Veszedelem a magyarok rádiója

A budapesti leadó állomás irredenta propagandája miatt le akarják szerelni a vajdasági magyarok rádióit

A vajdasági magyar rádiótulajdonosokat komoly veszedelem fenyegeti. A hatóságok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy

leszerelik a magyar rádiótulajdonosok készülékeit, mert a budapesti rádióhírdő irredenta propagandát csinál az utódállamok magyarjai között.

Jugoszlávia a többi európai államok mintájára nagyon liberálisan kezelte a rádió ügyét. Az S. H. S. királyság területén nyolc nap alatt — nemzetiségi különbség nélkül — bárki kaphat engedélyt a készülék felállítására. Ma már minden jobbmodu és kevésbé jobbmodu család asztalán helyet foglal a modern technika legszórakoztatóbb vívmánya, a rádió, amely a vidéki városok és falvak eseménytelenségébe egyszerre pezsgő világvárosi életet varázsol. Mi, akik esztendőnkint ha kétszer hallottunk hangversenyt a zeneiskola növendékhangversenyén kívül, most naponta válogathatunk Európa legnívósabb zenekari és operaelőadásai között. Saljanin, Vecsey Ferenc, Jeritza Mária, Bohnen Mihály és a többi csillagok látogatnak el az egyszerű falusi házakba és szerenczék kellemes estéket a munkába fáradt családoknak. És most ezt a gyönyörűséges kultúrörömet le akarják venni, mert a budapesti rádióhírdő a hazafiasság leple alatt izléstelen propa-

ganda eszközzel használja fel a modern technika legcsudálatosabb vívmányát, a rádiót. Hiába mondjuk, hogy mi nem tehetünk róla, mi nem hallgatjuk a budapesti leadó bombasztikus híreit, nem csak azért, mert tendenciózusak és megbízhatatlanok, de mert unalmasak és érdektelenek. Senki se kíváncsi arra a hírdőre, amely a hamis frankgyártóknak glóriát von a fejére és martirkoszorút. Az itt élő magyarok amúgy is ezer gondja, baja van a házáért, földjéért, a gyereke jövőjéért és a mindennapi kenyérért folytatott küzdelemben és most a budapesti rádió leadóállomás, amely egy kurzusvállalat tulajdona, hangos duhajkodással és gyerekes legénykedéssel a rádióapparátuson keresztül akarják megmutatni, hogy milyen fenegyerekek vannak még Budapesten.

Remélhető, hogy az S. H. S. királyság hatóságaiban sokkal több komolyság lesz, semhogy

a levegőt és a hanghullámokat akarná megrendszabályozni.

A rádiótulajdonos nem azért tart rádiót, hogy propaganda-előadások mellett unatkozzék. Ezért nincs semmi hatása a moszkvai rádió leadóállomás kommunista agitációjának sem. Azt is meghallgathatja nemzetiségi különbség nélkül minden rádiótulajdonos s még sem hallgatja senki.

Egyébként maguk a jugoszláviai, romániai és csehszlovákiai magyar rádiótulajdonosok kérték már a budapesti leadóállomást, hogy a gyerekes irredentizmust hagyja abba. Erre vonatkozólag komoly ígéret is történt s az újabb tiltakozásnak remélhetőleg meg is lesz a fogantatja. Most már a jugoszláv hatóságok is tulthetnék magukat azon, hogy egy-két hangos frázisból ügy-et csináljanak. Az S. H. S. királyság méltóságának és tekintélyének többet árt, ha

nemzetiségi különbséget tenne a hanghullámok között

s azt akarná szabályozni, hogy egyes hanghullámokat ki foghasson fel, mint az, ha nem törődik olyan gyerekeskedéssel, mint amit Budapest 550 hullámhossz megpróbál elkövetni.

Felboncolták

a avankuti földbirtokos holttestét
A csendőrség tovább folytatja a nyomozást

A szubotikai ügyészség utasítására pénteken délután boncolták fel Sztipics János tavankuti földbirtokos holttestét. Sztipics ugyanis — mint a Bácsmegeyi Napló megírta — csütörtökön délután, amikor kocsin uton volt Bajmók felé, gyanus körülmények között meghalt. A holttesten a halánték táján ütéstől eredő sérülés nyomai voltak láthatók, amiből arra következtet a csendőrség, hogy Sztipics nem természetes halállal mult ki, hanem bűntény áldozata lett.

A boncolást dr. Barta Antal szubotikai törvényszéki orvosszakértő és dr. Kundrák Gyula tavankuti orvos végezték dr. Hrvoje Nardini vizsgálóbíró jelenlétében. A boncolás során megállapították, hogy Sztipics szív-szélhűdés érte. A csendőrség azonban ennek ellenére tovább folytatja a nyomozást, mert olyan adatok jutottak a birtokába, amelyek bűntényre engednek következtetni.

A sasonok

Írta: Ifj. Hejődi Sándor

— Már közel egy hete voltunk a sasonok vendégei, de a víz ereje nem akart megapadni. Ekkor történt az a borzasztó szertartás, mely még ma is felláztatja bensőmet, amelyet akarvanemakarva, végig kellett nézennem!

Greenwood itt születést tartott elbeszélésében, majd így folytatta:

— Az eső elállt, de a zuhatag ereje nem csökkent, a Rocky Mountain nagy felületéről gyűlt ebbe a mederágyba a víz, persze ezt a vadak megérténi nem tudták, ezért, hogy a Minchaha (a vizesés) szellemét kiengeszteljék, nagy és szörnyű szertartásra készültek. Eleinte nem tudtam, mit akarnak, csak azt láttam, hogy nagy mozgás van közöttük. Az egyik sziklafalról sziklafalra ugrott és ott bekialtott minden egyes nyílason:

— Dzsibi! Dzsibi! Szellem! Szellem!

Erre ezekben a földalatti odukban megpezdült az élet, a sasonok aprajagya készülődött; dakota vezetőmtől megtudtam, hogy a »kacagó víz« haragját akarják kiengesztelni, ezért mit sem sejtve gyanútlanul néztem készülődéseiket.

Az egyik üregből előmászott egy fantasztikus öltözötű alak:

— Dzsosszakid! (Jós) — sugta a dakota nekem. Ez leült egy sziklacuusra és rettenetes dobolással és vad lármával verte fel a sziklák falvát. És erre mint a szirti fecskék, melyek a hegypartokban fészkelnek és vonulások ide-

jére kirepülnek parti tanyájukból, úgy a dzsosszakid rettenő lármájára a sziklafalak köduiból előbujt a kigyó-indiánok népe. Festői, de vad látvány volt ez a föld mélyéből, sziklák üregéből előkuszó emberraj, amint egyszerre elevenné varázsolták a vad völgy kömagányát. Mindenik tudta, hogy ünnepre indul, ezért föl is öltözött mindenik a legkaprátosabb ruhájába és groteszk észjárásuk és vad lelkiük minden különlegességét belecsempészték öltözékébe. Volt ott állatbőr mindenféle válfajban és volt a fejeken emberlárva, medvefej, bölénykoponya, vadkos fejcsont, ökörszarv, szarvasfej, rókaprém.

A menetben két sásbölcsőt is vittek vállaikon a kvassind-ek (legerősebb emberek), kis gyerekek himbálódtak benne, gyanútlan együgyűséggel. Nehéz volt követni őket a mély szakadéku hegyoldalon, mely olyan volt, mint egy hatalmas kőfal és az indiánok minden lépésnél ismerték azt a kis kiálló kőcsücsöt vagy szirtöblöt, amelyre lépni lehetett, hogy az ember alá ne zuhanjon a völgybe.

Szerencsére egyik dakota vezetőm előttem ment, a másik utánam és így szépen mi is fölértünk a hegytetőre, ahol mint egy széles folyam, úgy rohant felénk a vizesés árereje a kiszélesült mederágyban.

Itt fönt a fensik tetején kezdődött a nagy szertartás, a vizesés szellemének, a »Nihanabeg« kiengesztelése, vagy amint dakota vezetőm sugta nekem az nyelvén, ez »unktel« megbékéltetése. Elsőnek is a »csimona« került elő, amelyhe egy erős harcos ült be és ekkor nagy erővel a többiek meglödték

ták a nyirfa-csónakot és azt vitte az ár a duzzadt víz közepén a vizesés felé. Amulva néztem ezt a jelenetet. Víz indián nyugodtán ült a csónakban, mikor pedig az a vizeséshez közeledett rohanó futtában, akkor felállt az indián, nagy-szerűen egyensúlyozta magát és aztán egy libbenés és a csónakkal együtt el-tűnt a vizesés zuhatagában.

A partoldalon lerohantam a vizesésig, hogy lássam, mi történt a nyirfa-csónakkal és az indiánnal, de nagy bámulatomra a »sasonok« már akkor lent evezett a zuhatag alatt és a vad partok felé terelte a nyirfa-csónakot. Ekkor a zenészek fülsüketítő zajba kezdtek és megkezdődött a vad vizeknek szánt szertartások folytatása. Most a két kvassind állott elő és a sás-bölcsővel a hátukon, körül-köre ugorva bementek a sebes ár közepére. Mikor odaértek, érthetetlen szavakat kiáltoztak a part felé, mire ott a jósök, papok, kuruzsiók, orvosok elkezdtek a »dzsibi«-(szellem)-idzést. Először füvet szórtak a vízbe, aztán tárgyalakat, majd homokot és kigyóbort, mialatt a zene sikoltozott és a vad embersereg üvöltő zajjal verte föl a tájat. Ekkor a két harcos kifeszítette a bölcsőket a víz felett és elkezdte lóbálni azokat, mikor aztán a papok megadták a jelt, akkor azt a két szerencsőtlen csecsemőt behajtozták az örvénylő vízbe.

Az asszonyok azonnal főzéshez kezdtek és előkerült a szárított hus és a mandarin (kukorica), a notabunhira (Puggaygen) falevelet szórtak és nekiültek a lakmározásnak. Ettek, ittak, amennyi csak bendőjükbe fért, azt a nagy napot (gizisz) méltóan akar-

ták befejezni és az ő kezdetleges gondolatmenetükben a legfőbb dolog e nagy tett bevezése után, a lakmározás volt.

Messziről néztem őket és undoromat csak azzal tudtam mérsékelni, hogy önmagam előtt mentegtettem őket, hogy ezek ép úgy nem tudják azt, hogy minő borzalmas dolgot cselekedtek, amint a hiéna sem tudja, hogy milyen szörnyű és undorító az, mikor ő kiássa a holtat, hogy őszitőné követve — éppen azt falja fel. Hiszen a legműveltebb ember is a fölötté élő erők parancsainak hódol, hát akkor hogyne hódolna ennek egy ilyen ősz ember-állat, amelyik a sziklavilág történelemelőtti időkbeli környezetben tanyázik ma is. Hogy vonhatná ki éppen a »sasonok«-indián magát az alól a törvény alól, hogy a környezet válik bensőnké és azt fejezzük ki cselekedeteink révén. Már pedig a Sziklagység minden kegyetlensége és vad-sága benn volt abban a szörnyű áldozatban, amellyel a kigyó-indiánok a vizesés szellemének, a vizek vad árjának hódoltak.

Pár nap mulva lepadt az ár és mi szinte menekülve vonultunk el erről a vadtanyáról, hogy annál nagyobb gyönyörűséggel élvezhessük a Rocky Mountainok hatalmas, emberfelettien szép sziklavilágát. Erősebb akarat, több ridegség, köszívű kegyetlenség sehol e földön nem ül ilyen iszonyu erővel az ember-lakta világ birodalmán, mint ezen a helyen, de nem is tűr meg kietlen kérgén másszerű emberfajt, akik aztán a szirtvilág összes kegyetlenségét kifejezik és megjelentetik előttünk, borzalmas tetteikben

Vázsonyi szerint a Bethlen-kormány jogilag is felelős

A magyar demokraták vezérének nagy beszéde a frankvitában — „A kormány még most is titkolja az eseményeket” — Az ellenzék heves összezsapása Csáky honvédelmi miniszterrel

Klotürt alkalmaz a többség a frankvitában

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteken folytatta a frankvitát. Bogy János rövid felszólalása után gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter mondott hosszabb beszédet, amelyben Jankovich alezredes reaktiválásának és nyugdíjazásának történetét ismertette.

— Az a vád — mondotta — hogy Jankovich visszahonosítása boszorkányság gyorsasággal történt. Jankovich saját maga járt el a posta helyett, mindenhol személyesen vitte el szabályszerű kérvényét és ezért rövidült meg az eljárás. Az a feltevés, hogy Jankovichsal kivételeztek, nem áll meg. (Nagy zaj.)

Felkiáltások a szocialistáknál: De igenis kivételeztek! Sógora volt!

Gróf Csáky: Huszonkét másik esetben hasonlóképp jártak el!

Farkas István: De több ezer esetben elutasították!

Propper Sándor: Nem is iktatták az

aktáját és úgy intézték el. (Óriási zaj a baloldalon.)

Csáky: Nem igaz! Hegyemegi-Kiss Pál felugrik a helyéről: *De igen!*

Fábián Béla: Kérdezze meg Farkas Tibort. (Farkas Tibor igent int a fejével.)

Csáky (indulatosan a szocialisták felé): *Nem igaz!*

A szocialisták padjairól kórusban kiabálják: Sógora vagy nem sógora? Erre feleljen!

Farkas István: Nem iktatták az aktát. (Nagy zaj, a szocialisták folyton ezt kiabálják):

— *Sógora, vagy nem sógora?*

Csáky megállapítja, hogy Jankovich nyugdíjazása és a frankügy között nincsen összefüggés.

— Ha van ez uraknak valami kifogásuk ellenem — mondja az ellenzék felé fordulva — akkor tessék engem más uton felelősségre vonni.

Horváth Zoltán: Hol akar minket felelősségre vonni?

Vázsonyi Vilmos: A sóhivatalban!

Az elnök állandóan rázza a csengőt, de a rend nem áll helyre.

Csáky honvédelmi miniszter Kiss Menyhért felé: *Mindenesetre tudatlanság a képviselő urtól!*

A miniszter e kijelentésére újabb vihar tör ki a baloldalon. Az ellenzéki képviselők felháborodva kiáltják Csáky felé:

— *Hol van maga? A laktányban? Bennünket ne tenyegessen és ne gorbáskodjék!*

Szcitovszky elnök, miután hiába próbálja a rendet az állandó csengetéssel helyreállítani, végül is a következő elnöki enunciaciót teszi az ellenzék helyeslése közepette:

— *Kénytelen vagyok a honvédelmi miniszter urat figyelmeztetni, szíveskedjék parlamentárisabb kifejezéseket használni.*

Kiss Menyhért ezután felszólítja a honvédelmi minisztert, terjessze a Ház elé annak a negyven katonatisztnak az aktáját, akiknek Jankovichhoz hasonló kérelmét elutasították. (Zajos taps az ellenzéken.) Egyébként — mondja — most már nem is érdekel a miniszter ur mosakodása.

Csáky honvédelmi miniszter dühösen kapja fel aktatáskáját és kislét a tereméből, közben ezt válaszolva Kiss Menyhértnak:

— *A mosakodást reggel szoktam elvégezni.*

Az ellenzék a közbeiktatások özönét zúdítja a távozó honvédelmi miniszter után.

— *Ajánljuk magunkat! Ne is jöjjön többet vissza! Tiszteltetjük a sógorát!* Kiss Menyhért ezután megállapítja a kormány felelősségét és a kisebbségi véleményt fogadja el.

Az elnök ezután szünetet rendel el.

gyelemmel hallgatják Vázsonyi kétórás hatalmas beszédét.

— Mielőtt ránszakadna a klotür — kezdi Vázsonyi — foglalkozni kívánok a frankbizottság jelentésével. Minden más szemponttól eltekintve,

egyedül abból is meg kell állapítani a kormány felelősségét, hogy egy teljes éven át állami tisztviselők a Térképészeti Intézetben az országos főkapitány vezetésével frankot hamisítottak.

E tény maga is elég a kormány felelősségének megállapítására. Elképzelhető-e, hogy a régi időkben szükség lett volna napokig tartó vitára, ha ilyen ügy előadódott volna és nem mondott volna le huszonnégy óra alatt az a kormány, amely alatt ilyesmi megtörténhetik. Ez a kormány úgy kezeli az ügyet, hogy az *egyéni becsület kérdésévé teszi, hogy a helyén maradjon.* Ez helytelen beállítás, mert minél inkább érzi egy kormány a maga érdektelenségét és ártatlanságát, annál inkább tartozik felkínálni, hogy az ügyet olyan másik kormány vizsgálja meg, amely teljesen távol áll az eseményektől. Nem a bűnösség tudata van ebben, hanem ellenkezőleg, a kormány előkelő gesztussal mondhatja: *Ártatlan és érdektelen vagyok, nem akarom a vádat képviselni olyan ügyben, amelyben ellenem gyanút táplálnak.* Ehelyett ez a kormány még a felekezeti szempontot is felveti, hogy ne kelljen távoznia,

majd pedig engem, mint a grótok vezérért állít be, aki gróf Károlyi Imrét és ögróf Pallavicini Györgyöt irányítom. *Legyünk már egyszer annyira demokraták, hogy elismerjük azt, hogy a grótok közt is vannak önálló gondolkodású emberek.* Végzetlenül elszomorító, hogy

még most sem az igazság kiderítése a cél, hanem annak megakadályozása, hogy megtudjuk, mi történt tulajdonképpen.

Ezt igazolja az a tény is, hogy Windischgraetz feljegyzéseit nem hozzák nyilvánosságra, sőt elfogadják azt az álláspontot, hogy Károlyi Imre nem köteles erre vonatkozó tudomásáról tanuvallomást tenni. A bűnvádi perrendtartás elrendeli, hogyha valamely harmadik személy tud meg olyasmit, ami egyes vádlottak javára szolgál, azt feltétlenül köteles a bíróság tudomására hozni. Már pedig Windischgraetz feljegyzéseit feltétlenül javára szolgáltnak a többi vádlottaknak, mert nem mellékes körülmény az, hogy ezek a vádlottak tudatosan követték-e el a bűncselekményt, vagy pedig felsőbb utasításra cselekedtek.

Reisinger Ferenc: Ezenkívül van még zsványbecsület is!

Vázsonyi: A parlamenti vizsgálóbíró-ság előtt még nem szerepeltek azok az újabb adatok, amelyeket a nyomozás legújabb étagja vetett felszínre. A legújabb elhangzott vallomások esetleg lehetővé teszik, hogy az ellenzék ne állja utját a kormány jogi felelősségre vonásának sem.

Eckhardt Tibor: *Eleinte ön nagyon meg volt elégedve Bethlennel! Előbb csak Gömböst és Eckhardtot kellett az ügybe belekeverni!*

Vázsonyi: Eppen ez bizonyítja abjektivitásomat. Amíg nem ismertem a helyzetet, nem támadtam a kormányt.

Eckhardt: *Gömbös letartóztatását követelem, akire rábizonyosult, hogy bűnös a frankhamisításban. Rész-*

letesen foglalkozik ezután a kisebbségi véleménnyel és kiemeli, hogy amíg a kisebbségi vélemény óvatosan került még az »irredenta« szót is, addig a többségi jelentés foglalkozik az irredenta kérdéssel is és ennek során kiderül, hogy

Nádossy volt az összes titkos szervezetek vezetője.

Ez magának Bethlennel előadásából állapítható meg, aki Windischgraetznek annak idején az irredenta szervezetek összevonására vonatkozó tervével Nádossyhoz utasította. Kétségtelen, hogy minden titkos szervezet irredentával foglalkozott, így például a Kettős Kereszt Vérszövetség is, amelynek eskümintája szerint annak tagjai vérbírósnak voltak áldvetve.

Eckhardt: *Honnan tudja ön ezeket?*

Vázsonyi: *Magától Russay Károlytól, akit Nádossy egy ízben felszólított, hogy lépjen be a Kettős Kereszt Vérszövetségbe.* Hosszasan indokolja ezután, hogy miért foglal állást a kormány ellen és rámutat arra, hogy

minden adatból megállapítható a kormány politikai felelőssége és ezért a kormány köteles átadni helyét olyan kabinetnek, amely a frankhamisítás ügyében teljesen érdektelen.

Vázsonyi beszédét az ellenzék percekig zugó tapsal fogadja, majd Györke Imre szólal fel személyi kérdésben, végül pedig hosszabb napirendi vita után este hét órakor az elnök berekeszti az ülést.

A kormánypart részéről pénteken harmincnál több aláírással a nemzetgyűlésen indítványt nyújtottak be arról, hogy a vitát az új házszabályok rendelkezéseinek megfelelően bezárják. Erről az indítványról a szombati ülés elején szavaznak és ettől számított három napon át a képviselők már csak egy-egy órát beszélhetnek.

Véres verekedés

két becskereki kereskedő közi egy rossz tizdináros miatt

Becskerékről jelentik: Eichert Ferenc Hajduk Veljko-uccai fűszerkereskedésében csütörtökön este megjelent Járe József szomszédos borkereskedőnek a fia és tíz dinárért Vardar cigarettát vett. A kereskedő később észrevette, hogy a bankjegyből hiányzik egy darab és a hiányzó részt két papír pótolja. Ezért pénteken este, amikor a fiatalember ismét a boltba ment, felszólította, hogy cserélje ki a hibás pénzt. Emiatt hanges szóváltás támadt köztük, aminek a zajára a szomszédok befutott a fiu apja, anyja és fivére.

Az általános verekedés közepette Járe József fejbevette Eichertet. A fiatal Járe közbelépett és apját kivette az uccára, ahol ez felkapott egy cserepet és bezutta vele az üzletajtó üvegét. Eichert erre kisetett az uccára és ekkor Járe éles vasdarabot vett elő, amivel homlokra ütötte Eichertet, úgy hogy rögtön vér ömlött végig az arcán és összeesett. A megsebesült kereskedőt családja bevitte a városházára dr. Maties és dr. Sztojics hatósági orvosokhoz, akik első segélyben részesítették.

LEGFŐBB IDEJE!

hogy Ön is meggyőződjék, hogy 1 pár „Kulcs”-jegye (harisnya, vörös, kék vagy arany jeggyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár harisnya. Kapható minden üzletben.

Harisnyák „Kulcs” nélkül hamisítottak.

CIRKUSZ

•••

Hogy is állunk azzal a Bicsérdyvel?

Mikor megtudtam, hogy ez a Bicsérdy nemcsak azt találta ki, hogy miképpen lehet kétszáznegyvenöt évig élni, ami alapjában véve nem kunszt, hanem arra is rájött, hogyan lehet olcsón megélni, habozás nélkül fellesterem a nagy növényevőt. Szobájában ült és éppen gyökereket rágott.

— Bicsérdessék — köszöntöttem illendően.

— Adj Isten — köszönt udvariasan.
— Avégből jöttem, mert azt hallottam, hogy ön kétszáz és egynéhány évig fog élni.

— Ugy van az, öcsém. Már negyvenhárom ledtem belőle. A többi csak gyerekjáték, a fő, hogy az életén túl vagyok. Mert csak a kezdet nehéz...

— Aztán tényleg eléli még kétszáz esztendő?

— Haragosan megcsóválta a fejét.

— Látom, fiatal ember, hogy ön kételkedik. Én tovább nem vitatkozom magával. Fogadjunk! Maga jöjjön vissza pontosan kétszáz esztendő múlva, 2126 március 18-án és ha engem nem talál életben, levágom a fejem...

— Pardon — mondtam — 18-án nem jöhetek, mert purimbálna vagyok hívatalos Csantavérre, ellenben eljövök 17-én. Egy nap igazán nem számít...

— Ahogy tetszik, én várom önt.

Be is írta a noteszöbe, hogy el ne felejtse a randevut.

— Óhajt még valamit? — kérdezte ezután.

— Kérem szépen, miután nem szeretném, hogy a megbeszélte időben hiába várjon, talán volna olyan szíves engem is beavatni a növényevés titkába. Hogy is vagyunk azzal a füvével. Mert ha jól tudom, ezen múlik az egész dolog.

— Nagy tévedés! Fűvet omni minden marha tud.

— Ezt nem mondhatnám. Sokan vannak, akik nem ehetnek fűvet, mert nem kapnak.

— Miért ne kapnának?

— Mert már tartoznak fűnek-fának.

A fű se hitelez örökké.

Elkomolyodott.

— Uram, ön gyökérnek néz engem. Ne froclizzon, mert ha még egy szót szól, nem avatom be a zöldségévés titkába s akkor ötven-hatvan éven belül úgy meghal, mint a pirtty.

— Kérem, én azon is csodálkozom, hogy a pirtty egyáltalán meghal. Hiszen nem eszik húst, csak zöldséget.

— Uram, ne beszéljen itt zöldségeket. Ha hosszú életű akar lenni a földön, akkor...

— Tiszteljem szüleimét! Ezt tudom. Figyelmeztetem, nem vált mindig be.

— Nem is elég a diétához. Tartózkodni kell a husevéstől.

— Igen!

— A zsír és édességévéstől.

— Jó!

— Az alkoholtól!

— Mesés.

— A cigarettától.

— Remek.

— A nőktől.

— Egyenesen kitűnő.

— Nem szabad éjszakázni!

— Nagyszerű!

— És ami a fő: nem szabad bötegoskedni. Különösen a halálos betegségektől óvakodjon, mert ha csak egyszer is megszedje ezt a titkalmat akkor kampec. Mindenesetre irakozzon be a Bicsérdy-féle Paradicsom-egyletbe, tagsági díj egész évre egy dollár. Lehet főzékben is fizetni. Itt a nyugta.

— Pardon, még egy kérdést. Nem haragosznak öntre a mérsárosok?

— De nagyon. Azt mondják, hogy **amióta a bicsérdizmus és a növényevés**

kezd terjedni, nemcsak az emberek élni tovább, de az ökrök is... Itt a nyugta.

Elképedten.

— De jó uram, miért olyan sürgős, hogy rögtön fizessenek? Nem ráér, hi-

szén nem szabadok el, attól se kell félnie, hogy kétszáz éven belül meghalok...

Felvonta a vállát:

— Nálunk ez üzleti év. Nyugtiával blesörd a napot...

Stella

Az állam nem bizik a vajdasági városok hitelképességében

A vajdasági városok szövetségének konferenciája Szomborban

Szomborból jelentik: A vajdasági városok szövetségének konferenciája pénteken délelőtt folyt le a városház tanácstermében. A konferencián Szombort dr. Tomics György polgármester, Szejanov György helyettes polgármester, Gradics István főjegyző, Novisadot dr. Mi'ovanovics Mi'ovan polgármester, Kicin Pregrad tanácsos, a szövetség titkára, Plavics Nikola főmérnök, Suboticát Suvajdzics Aleksza főszámvevő, Sentát dr. Knezevics Milán polgármester, Kikindát Tabakovics Nikola polgármester, Belackrát Novics Mladen polgármester képviselte. Feltűnést keltett, hogy a konferenciára nem küldött delegátusokat Pancsevo, Beckerek, Vrsac és Stara-Kanizsa.

A konferencia, amelyen dr. Milovanovics Milovan elnököt, hosszasán foglalkozott a vajdasági városok amerikai kölcsöntervével, mely, mint a szövetség titkára bejelentette, megengedte egyrészt azon, hogy az állam nem volt hajlandó garanciát vállalni a városokért, másrészt, mert a kölcsönt felajánló amerikai pénzcsoport elfogadhatatlan feltételeket szabott.

A készülő önkormányzati javaslattal kapcsolatban a konferencia megbizta dr.

Tomics sombori és dr. Mi'ovanovics noviszadi polgármestereket, hogy a belügyminisztériót, illetőleg a törvényegységsítő minisztériót szerezzék meg a törvényjavaslat szövegét, tanulmányozzák át és véleményüket jelentés formájában terjesszék elő a szövetség legközelebbi értekezletén.

A konferencia megállapította, hogy a vajdasági városok szövetségének idei kongresszusát szeptember hónapban Noviszadon tartják meg. A kongresszusra meghívják dr. Vlaska in Miloradot, dr. Nedeljkovics Milorad beogradi egyetemi tanárt, valamint dr. Kocián Szamoilo zagrebi egyetemi tanárt, hogy előadásokat tartsanak.

Az ülés végén elfogadták a szövetség költségvetését, majd az elnök felolvasta dr. Margan Vladimir pancsevoi polgármester levelét, melyben bejelenti, hogy lemond a szövetség állandó bizottságában viselt tisztségéről. A konferencia a lemondást tudomásul vette és dr. Margannak eddigi működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A konferencia fél egykor ért véget. A résztvevők délután Bezdánba rándultak át, ahol a résztvevők tiszteletére bankettet rendeztek.

A budapesti színházak katasztrófális válsága

Néhány színházat bezárnak — néhányat csőd fenyeget

(Budapesti munkatársunktól.) A budapesti színházak sorsa katasztrófális fordulatot vett. Az állami színház és két magán-színház kivéve mindegyik műintézet súlyos anyagi helyzetbe jutott, amit azonban még titkolni igyekeznek.

Ben Blumenthal két színháza, a Vig-színház és a Fővárosi Operettszínház elsősorban érzik meg ezt a krízist, bár gazdájuk nem nézi az ezer dollárokat, ha arról van szó, hogy színházainak üzemeltetésére ráfizessen a Vig-színházról Herceg Ferenc rosszul sikerült darabja vette be az ajtót, a Fővárosi Operettszínház pedig a variété-műsor havi 7000 dolláros artistagázsiját nem bírta ki. Blumenthal már annyira megunt a ráfizetést, hogy az Operettszínház bezárását határozta el és azon is gondolkodott, hogy az igazgatókat kicseréli a színházaknál.

A Nemzeti Színház kamaraszínháza olyan rosszul megy, hogy az anyaszínház részére engedélyezett szubvenciót egymaga teljesen elköli.

Csupán a Magyar Színház tudja magát fenntartani, mert a Dr. Szabó Juci című színdarabjal három millió magyar koronát vett be és szép tartalékokat gyűjtött.

Bárdos Artur két színházát, a Belvárosi és a Renaissance-t már régen a színészek konzorciuma vezeti — igen rosszul. A legapróbb kiadásokat, a villanyszámát és a gázt is nem bírják már rendszeresen fizetni s alkalmasint rövidesen be is zárnak. Most még folyik egy utolsó próbálkozás, a Belvárosiban Schmitzler erőtlen Reigen-jét, a Renaissance-ban Bus Fekete új darabját akarták bemutatni, mindkettőnél a tömegjelzésre számítanak és remélik, hogy a nagyközönség elfogadja ezeket a darabokat.

Nem sikerült a híres Nagy Endre-kabaré vándorlása sem. A Terézkerületi Színpad a Royal Orfeumban nem találta meg a közönséget. Nagy Endréék rövidesen visszatérnek a kis kamaraszínházba, ahol évekig tett házak mellett játszottak. A Royal Orfeum nagy nézőtere és a nyakgörbe mutatványokhoz szokott közönsége nem elégedett meg a szelfemes mondatok bukfiencével.

A prognózis? Még a szezon vége előtt három színház becsukását várják. A Fővárosi Operettszínházon kívül nem tarthatja fenn üzenét a két konzorciumi színház sem.

Az okok nyilvánvalók. Budapest nem képes egy tuhat színházat eltartani. Az általános gazdasági krach, amely százéves éveket rombolt le, éppen a színházlátogató publikumot érinti a legjobban.

Másik okát a színházi összeomlásnak a túlhajtott stargázokban kell keresni. Bille Irénnek 120, Ráka J. Mártonnak 105, Lábas Juchának 90, Tirkos Romának 90, Gaál Franciskának 60 millió havi fizetése van. Ezt nem bírják a színházak. De három milliót eszi fel a díjat kapnak Varsányi Irén, Gombaszögi Frida és Bajor Gizi is.

Ezen memek tönkre mindazok a színházi vállalatok, amelyek nem tudják kiadásukat csökkenteni.

Lázadás a szentai cigánysoron

Felholtra verték a cigányvajdát

Szentáról jelentik: A szentai cigánysoron pénteken véres verekedés játszódott le, melynek áldozata Dimovics Mátyás cigánybíró, akit cigánytársai bosszúból felholtra vertek.

Dimovics a nyár folyamán kapta a magas tisztséget Matics Szlávkó rendőrfőkapitánytól, aki mint cigánybíró megbizta őt azzal, hogy a cigánysoron szép szóval, vagy rendőri segítséggel, de rendet teremtsen. Az öreg vajda komolyan vette dolgot, a tolvajokat sajátkezűleg vitte be a rendőrségre, a verekedőket pénzbüntetésre ítélte, a civakodó peruperty közti szigorú igazságot tett. Az elégedetlen cigányok már néhányszor nyíltan fellázadtak a vajda diktatúrája ellen. Dimovics azonban minden alkalommal fölényesen elfojtotta a zendülést és megbüntette a lázadókat. De minden vereség csak növelte a gyűlöletet: a cigányok nem adták fel a harcot, esütörtök éjjel újabb konspirációt szöttek, melyet nagy óvatossággal készítettek elő. Késő este, amikor a vajda a sátrába lepihent, felbuzdították Dimovics Erzsébet nyolc éves rajkóját, hogy a cigánybíró sátrára mellett gyújtsa föl Jankovics Miklós putriját. A kis cigánygyerek fel is gyújtotta a sátrát, mely pár perc alatt porig égett és a bentlevők: két cigány, négy asszony és tíz rajkó alig tudtak megmenekülni. A nagy riadalomra felébredt a vajda is és sietve a tűzhöz ment. Alig ért azonban a sátor közelébe, a lázadó cigányok botokkal és dorongokkal nekiestek és addig verték, míg vértől borítottan eszméletlenül összeesett. Mikor azt hitték, hogy a vajdának vége, ehurcolták a közeli árokhoz és belehajították. A felesége talált rá reggel felé és beszállította a szentai kórházba, ahol megállapították, hogy agyvrázkodást és súlyos fejsérülést szenvedett. Állapota életveszélyes.

A cigánylázadás értelmi szerzőit és tetteseit a rendőrség Jankovics Ferenc és Jankovics Miklós, Jankovics Péter, Dimovics András és Dimovics Ádám személyében letartóztatta.

Királysértő községi aljegyző

A felebbviteli bíróság helybenhagyta a sztapári aljegyző tízévi fogházbüntetését

Noviszadról jelentik: A felebbviteli bíróság Gyurgyev-tanáosa pénteken foglalkozott Schneider János sztapári aljegyző királysértési bűnügyével.

Stojakov Steván és Jerkovics Boskó sztapári dobrovohjacok jelentették fel Schneidert, hogy korcsmai mulatozás után megsértette a királyt, a királynét és a trónörökösöt. A noviszadi ügyesség vádirata alapján a noviszadi kerületi törvényszék múlt évi október 11-én tárgyalta Schneider bűnügyét, miután néhány előző tárgyalást elhalasztottak. Stojakov Steván dobrovohjac az első tárgyaláson előadta, hogy Schneider János a királysértő kifejezéseket magyarul mondotta, de mert Stojakov nem ért magyarul, azokat Jerkovics fordította le neki. Egy újabb tárgyaláson Stojakov azt vallotta, hogy Schneider aljegyző szorbül megismételte a királysértő kifejezéseket és azokat nem Jerkovics fordításából tudta meg. Jerkovics Boskó tanuvalomlásában meg erősítette, hogy Schneider az inkriminált kifejezéseket használta és hogy nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna, hogy mit beszél.

A két terhelő tanuval szemben több tanu, ezek között Pavlov Nikola a tényállást úgy ismertebe, hogy a község egyik korcsmaiban mulatozó em-

ÉGYGMORRA FÉL POHÁR
SCHMIDTHAUER
FÉLE
EMATI
KÉSERŐVIZ
10 évtávjat, kellemes hőmérséklet és
munkaközelit biztosít. 321

berék ültek, amikor az ügyező már ittasan oda belépett. A mulatozók nagy lelkesedéssel fogadták, leültették asztalukhoz és mindegyikkel kénytelen volt egy-egy nagy pohár borral »Bruderschafft« inni, amitől még jobban berugott. Politikáról ott nem volt szó. Később Schneidert a társaság otthagyták a koreszmában, mire Schneider egyik koreszmába ment, ahol pálinkát ivott. Ott már csak Stojakov és Jerkovic voltak jelen.

A noviszadi kerületi törvényszék 1925 október 11-én Schneider Jánost királysértésért négy évi, a királynő és a trónörökös megsértéséért három-három, összesen tíz évi fogságra ítélte, ami ellen dr. Aradszki Mita ügyvéd, Schneider János védője felekezett.

A noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó tanácsa pénteken tárgyalta a büntület. Az iratok felolvasása után dr. Nikolics Richárd főállam-

ügyész-helyettes az elsőfoku ítélet helybenhagyását kérte.

Dr. Aradszki Mita védő védőbeszédében kifejtette, hogy a cselekedet nincs bizonyítva. A külön-külön kirótt büntetéseknek anyagi halmozás esetén, amikor például rablás, lopás és orgazdaság cselekményei együttesen követettek el, lehet állapja, de ezmei halmozásnál nem. A vádlott tökéletesen ittas volt és nem volt cselekedete tudatában. Kérte védenet teljes felmentését, vagy ha ez nem volna lehetséges, a minősítés megváltoztatását és a szerb büntetőtörvénykönyv 62. §-ának alkalmazását.

Dr. Gyurgyev Boskó tanácselnök tizenöt pernyi tanácskozás után kihirdette a tábla ítéletét, mely teljes egészében helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

A védő semmisségi panaszt jelentett be. A vádlott továbbra is vizsgálati fogságban marad.

A Bácsmezei Napló munkatársa Braziliában

Amerikai Posta című új rovatunk közvetíti a jugoszláviaiak levelezését amerikaiakkal

Brazília az álmok földje.

A vajdasági szegény zsellér nyomorúságában arról álmodik, hogy kijut Braziliába s ott talál kárpótlást az itteni szenvedésekért. Akik visszatértek Braziliából, nem sok jót mondanak a fazendákról s az ottani életről. A valóság azonban nem ábrándítja ki az álmódókat. Még sokan vannak odakint, akik nem jöttek vissza s akik nem panaszkodnak, él tehát az emberekben a vágyódás — Brazília felé.

A Bácsmezei Napló egyik munkatársa, Lovcsányi József kivándorlókkal kitazott Braziliába, hogy ott a helyszínen tanulmányozza a viszonyokat s nézze meg, mikép ének a Vajdaságból kivándorolt magyarok és szlávok. Február végén érkezett meg Lovcsányi Sao Paolába, az első brazillai levele már megérkezett s a Bácsmezei Napló vasárnapi száma közli.

Akinek hozzátartozója van Amerikában s arról akar tudni valamit, vagy akinek bármint konkrét kérdeznivalója van, forduljon levélben a szerkesztőséghez. A levelet mi Lovcsányi Józsefnek továbbítjuk, aki mindenben szívesen el-

jár olvasóink érdekében. A brazillai felvilágosítások természetesen díjtalanok. Minthogy a Bácsmezei Naplót Északamerika, Kanada és Brazília magyar telepesei részére küldjük s az amerikai magyarok szinte kivétel nélkül olvassák, felhívjuk a figyelmet arra, hogy április 4-iktől kezdve minden vasárnap

AMERIKAI POSTA

című rovat jelenik meg a Bácsmezei Naplóban, amely a jugoszláviaiak Amerikába irányuló levelezését, kérdés-közlését bonyolítja le. Az AMERIKAI POSTA részére röviden megírt közleményeket minden héten csütörtök délután kell beküldeni a Bácsmezei Napló kiadóhivatala címére. Egy-egy közlemény díja az AMERIKAI POSTA című rovatban 25 dinár, ami a közleményvel együtt küldendő be a kiadóhivatalba.

Azok a jugoszláviaiak, akik amerikai hozzátartozóiktól régebb idő óta nem kaptak hírt, az AMERIKAI POSTA révén kísérhetik meg hozzátartozóik felkutatását.

Ujabb izgalom a hullabörzén

A Vojvodina temetkezési egylet elnöke és pénztárosa lemondott

A szubotical Vojvodina temetkezési egyesület március 21-ére, vasárnap délelőttre halasztotta el közgyűlését, amelyet a múlt vasárnap határozatképtelenség miatt nem lehetett megtartani. A közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert hír szerint az egyesület tagjai ez alkalommal akarták felelősségre vonni Rajcsics Antal elnököt azokért az állítólagos visszaélésekért, amelyekkel az egyesületi tagok vádolták. A közgyűlés előtt, amely rendkívül viharos lefolyásnak ígérkezett, most érdekes fordulat történt:

Rajcsics Antal, a Vojvodina elnöke és Zomborcsevics István kereskedő, egyesületi pénztárnok, minden indoklás nélkül írásban benyújtották lemondásukat

A lemondás híre nagy meglepetést keltett a tagok körében, akik ezáltal csak beigazoltak látják azokat a vádakokat, amelyek az utóbbi időben felmerültek a vezetőség két tagja ellen. Amikor a tagok tudomást szereztek Rajcsics és Zomborcsevics lemondásáról, nyomában gyűlést hívtak össze, amelyet pénteken délután a Vass Adám-féle vendéglőben tartottak meg.

A pénteki gyűlésen élesen támadták a távol levő Rajcsics Antalt és elhatározták, hogy

sem Rajcsicsnak, sem Zomborcsevicsnek nem adják meg a felmentvényt, csak az esetben, ha eddigi működésükért anyagi felelősséget vállalnak.

A Vojvodina temetkezési egyesület tagjai főképp amiatt helyezkedtek erre az álláspontra, mert

a múlt vasárnapi közgyűlésen felolvasott évi jelentés nagyon hiányos és az egyesület vagyonáról — szerintük — nem mutat pontos elszámolást.

Hír szerint a vasárnapi közgyűlés tárgysorozatán az slapszabálymódosításon kívül új tisztikar megválasztása is fog szerepelni. Köreleveleken hívják fel a tagokat, hogy a közgyűlésen a tagsági könyvecskékhöz csatolt szavazó cédulákkal minél nagyobb számban jelenjenek meg. A közgyűlést vasárnap délelőtt kilenc órakor tartják meg a Páris-vendéglő (Lifka-mozi) helyiségében.

HIREK

— Uj Péter király-szobor. Novi-Becsejről jelentik: Novi-Becse képviselőtestülete elhatározta, hogy a községben Péter király-szobrot állítanak fel. A szobor-bizottság pályázatot írt ki, amelyre hat pályázó érkezett. A szobor-bizottság határozata alapján az új Péter király-szobrot ércből fogják öntetni és a Leiningen-szobor helyén állítják fel.

— Nincsic nem megy Párisból Rómába. Beogradból jelentik: Hivatalos helyen a pénteki nap folyamán megcáfolták azt a hírt, hogy Nincsic külügyminiszter Párisból Rómába utazik. A Bácsmezei Napló munkatársával közölték, hogy Nincsic a francia fővárosból egyenesen Beogradba tér vissza, mert a költségvetési vitában szükség van a külügyminiszter jelenlétére.

— Hivatalban az új alpolgármester. A szubotical főispáni hivatalhoz pénteken érkezett le a közoktatásügyi minisztérium átirata, amelyben a minisztérium értesíti a város vezetőjét, hogy Evetovics Mátyás dr. leánynevelőiskolai igazgatót a város alpolgármesterévé történt kinevezése következtében felmenti eddigi állásától. Eszerint Evetovics Mátyás dr. valószínűleg már hétfőn elfoglalja új hivatalát.

— Kelebiai küldöttség Beogradban. Beogradból jelentik: Hétfőn kelebiai küldöttség járt pénteken Beogradban. A küldöttség főkereste Radonics Jován képviselőt, a pénzügyi bizottság elnökét, akinek elmondotta, hogy Szubotica város el akarja adni a határmentén lévő ötszáz holdas legelőjét, melyen jelenleg több mint huszezer állat legel. Ha az eladás megtörténik, a kelebiai gazdák elvesztik kedvezményes legelőiket és ezzel súlyos károkat fognak szenvedni. A küldöttség főként Radonics Jovant, hogy érdeklőben járjon el az illetékes hatóságoknál. Radonics megígérte, hogy legközelebb személyesen meg fog jelenni Kelebián, hogy a legelő-kérdést a helyszínen megvizsgálja.

— A szubotical tanfelügyelő sajtópörre. Noviszadról jelentik: A noviszadi tábla pénteken tárgyalta Ispánovics Mátyás jelenlegi szubotical tanfelügyelő sajtópörét. Ispánovics még 1922 augusztusában a szubotical Neven című lapban cikket írt, melyben megvádolta Rabrenovics Milán közoktatásügyi előadót, hogy pénzért árulja a tanítói állásokat. Rabrenovics sajtópört indított Ispánovics ellen, akit 1924 októberében a szubotical törvényszék ötszáz dinár fő- és kétszáz dinár mellékbüntetésre ítélte. A tábla Ispánovicsot felmentette, miután a szubotical törvényszék a sajtópör iratait hat hónapon belül nem terjesztette föl a felelővitéli bíróságnak.

— Meghalt egy régi szerb újságíró. Beogradból jelentik: Pénteken meghalt Beogradban egyik legöregebb szerb újságíró, Sibolics Száva, az időközben megszűnt Narodni List szerkesztője. Az elhunyt Ifjúkorában tanító volt, majd harminc éven át szerkesztette a Narodni List-et.

— Lejárt a becskeréki házbéradó-felelkezés ideje. Becskerékről jelentik: Szombaton jár le a házbéradó-kivetések elleni felelkezések benyújtásának határideje. Az adókvetések ellen nagyszámban felelkezést nyújtottak be.

— Alekszjevics Mita Becskeréken. Becskerékről jelentik: Alekszjevics Mita, a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztályának főnöke, beogradi kerületi főispán pénteken Becskerékre érkezett. Alekszjevics becskeréki utja hír szerint a bánati közigazgatási tisztviselők redukciójával van összefüggésben.

— Krajaacs miniszter és Grizogono képviselő francia kintetése. Beogradból jelentik: Grenard beogradi francia követ pénteken meglátogatta Grizogono Prviszláv képviselőt, volt kereskedelemügyi minisztert, akinek átnyújtotta a francia becsületrend parancsnoki keresztjét. Ugyanezt a kitüntetést adta át a francia követ dr. Krajaacs Iván kereskedelemügyi miniszternek is.

— Pribicevics szombaton Szubotica-ra érkezik. Pribicevics Szvetozár volt közoktatásügyi miniszter dr. Krizman volt miniszter, dr. Pivko Ljudevit, dr. Boskovic Duda, dr. Boszovic Gligorije és Zsivánovics képviselők kíséretében szombaton este hét órakor a beogradi személynovattal Szubotica-ra érkezik. A független demokrata pártvezér fogadtatására a szubotical pártszervezet vezetősége megtett minden intézkedést. A pártvezetőség és a párthívek nagy számban fogják várni az érkező pártvezért, aki az állomásról dr. Magarasevics Sándor ügyvédhez, a szubotical pártszervezet elnökéhez megy, ahol rövid pártkonferenciát tartanak. Konferencia után, este fél kilenc órakor a pártvezetőség Pribicevics Szvetozár tiszteletére kétszáz terítékes bankettet rendez, amelyen Pribicevics Szvetozár nagy beszédet fog mondani. Pribicevics Szvetozár kíséretével és párthíveivel vasárnap reggel nyolc órakor utazik Topolára, ahol a főtéren délelőtt tíz órakor népgyűlést tart. A topolai népgyűlése iránt, amely a független demokratapárt vajdasági zászlóhúntása lesz, nagy érdeklődés mutatkozik.

— Malvy francia belügyminiszter betegsége. Párisból jelentik: Malvy belügyminiszter a kamara legutóbbi ülésén átelt izgalmak következtében még mindig beteg. Orvosai szerint még néhány napot ágyban kell töltenie. A jobboldali sajtó folytatja támadásait Malvy ellen. Az Action Francaise azt írja, hogy 341 képviselő megerősítette a hazaárulást.

— Kinevezések a városházán. Malagurszki Albe polgármester előterjesztésére Gyorgyevics Dragoszláv szubotical főispán Marcikics János városi irodafőtisztet közgyámának, Pokornik Ante városi irodafőtisztet irodafőtisztnek, Vukov János árvaszéki írnokot pedig irodafőtisztnek nevezte ki. Mind a három tisztviselő régi, jó, kipróbált munkása a szubotical közigazgatásnak.

— Súlyos beteg a dán királyné. Kopenhágából jelentik: Lujza királyné tüdőgyulladásban megbetegedett. Tekintve, hogy a királyné már hetvennégy éves, állapotát aggasztónak tartják.

— Önvédelemből agyonlőtte a rokonát. Pancsevórol jelentik: Szejcsics Száva, novoszelói földbirtokos felesége szándékos emberölés miatt áll a pancsevói törvényszék előtt. Az asszony összeveszett rokonával, Szejcsics Lázárral és a vita hevében revolverrel lelőtte. A bíróság Szejcsics Szávanét felmentette, mert beigazolták látta, hogy önvédelemből követte el tettét.

— Helységnevváltoztatás. Becskerékről jelentik: A belügyminisztérium B.B.B. ügyosztálya rendeletet küldött az alispáni hivatalhoz, hogy a Despotovac mellett fekvő Vida-puszta nevét Viszpicsevóra változtatták.

— Tanítói áthelyezések. Becskerékről jelentik: Pam Gavro tanítót Szarbecsejről Gradistara, Bernhard Ferenc szentjai tanítót Gradistara, Banacz Milán temerini tanítót Gornji-Kovára helyezték át.

— **Kinevezés.** Gyogyevics Drago-szláv szubotikai főispán Zsivanovics Iván elsőosztályú rendőrfogalmazót tiszteletbeli árvaszéki jegyzővé nevezte ki.

— **Női holttestre bukkantak Tarcevo határában.** Beeskerekről jelentik: Tarcevo község határában pénteken reggel egy harmincöt év körüli nő holttestére bukkantak. A hullán sérülés nyomait nem találták. A nyomozás folyik.

— **Iskolafelavatás Szomborban.** Szomborból jelentik: A szombori Vujkovic-szállás szombaton nyitják meg ünnepélyes keretek közt az új elemi iskolát. A megnyitó ünnepségen részt vesz Tomics György polgármester, Terzin György kerületi tanfelügyelő és Masirevic György járási tanfelügyelő.

— **Az új csehszlovák kormány előljelölt politikáját folytatja.** Prágából jelentik: A Cserny-kormány szombaton teszi le az esküt. Az új kormány hangsúlyozni fogja, hogy változatlanul magáévá teszi a Svchla-kormány politikáját.

— **Félmilliót nyert egy körhíntás a hadikárpótlási kötvények sorsolásán.** Beogradból jelentik: A hadikárpótlási kötvények legutóbbi kisorsolásánál egy Mali-Izvor községbeli szegény embernek, Dimics Milán körhíntatulajdonosnak jutott a szerencse az ötszáz ezer dináros nyereményt. Pénteken reggel megjelent a szerencsés körhíntás az államadósságok pénztáránál és felvette a félmilliót. Az újságról megkérdezték Dimicset, hogy mit fog csinálni emmi pénzzel. — Nagyon jókor jött ez a kis pénz! — felelte a körhíntás. Rosszak a gazdasági viszonyok, az emberek nem röhögcsipileznek. Kijelentette, hogy tüstént más foglalkozás után néz és a nyerevényen földet vesz.

— **Csalásért elítélt utazó.** Pancsevőről jelentik: A pancsevői törvényszék büntető-tanácsa pénteken tárgyalta Löbl Gyula kereskedelmi utazó bűnügyét, aki ellen több pancsevői cég csalás és okirathamítás miatt tett feljelentést. A bíróság Löblt két évi börtönrre ítélte. Az elítélt felebezzett.

— **Kisdédóvó nyílik Sztarakanizsán.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszter engedélyezte, hogy Sztarakanizsán Kohn Rózsa kisdédóvó intézetet nyisson.

— **Kített csecsemő.** Pancsevőről jelentik: A Cara Dusana-uccában Iljin Péter háza előtt egy csecsemő holttestét találták. A rendőrség nyomozást indított és megállapította, hogy a kített csecsemőnek Szélic Erzsébet sztariléci asszony az anyja. Letartóztatták és a pancsevői ügyészség fogházába kísérték.

— **Betörő butorgyáros.** Noviszadról jelentik: Strausz József noviszadi butorgyáros 1924 február 10-én és április 9-én betört apósámak, Arnold Györgynek butorgyarába, amelynek korábban társtulajdonosa volt. Strausz egy írógépet, egy gramofont és más holmikat lopott el, amiért a noviszadi törvényszék két évi börtönrre ítélte. A felelvitéli bíróság pénteken helybenhagyta az elsőfoku ítéletet.

— **A beeskereki rendőrség az idegenbejelentésről.** Beeskerekről jelentik: A rendőrség azt tapasztalta, hogy az idegenek bejelentése körül sok mulasztás történt. Ezért most rendeletet adott ki, hogy minden idegent, aki huszonnégy óránál tovább marad Beeskereken, be kell jelenteni, mert a mulasztók ellen szigorúan eljárnak.

— **Nemzetgyalázási pör a noviszadi törvényszéken.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék pénteken tárgyalta Grosz Katica szárcsai korcsmárosné és Vit Ádám napszámos nemzetgyalázási pörét, akik a vádirat szerint Tatarov Vlada előtt nemzetgyalázó kijelentéseket tettek. A bíróság elévülés címén mindkét vádlottat felmentette.

Hétfőn ül össze a német birodalmi gyűlés

Készülődés a belügyi vitára

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés hétfőn fogja megkezdeni a külügyi költségvetés tárgyalását, a melynek folyamán szóba fognak kerülni a genfi események is.

A kommunisták, a német nemzetiek és a fajvédők bizalmatlansági

indítványt fognak tenni. Ezzel szemben a kormány világos bizalmi nyilatkozatot fog kérni, amit valószínűleg meg is kap, tekintettel arra, hogy a szociáldemokraták is támogatják. Luther kancellár külügyi politikáját.

A szombati jutalomkiosztás

Szombaton, március 20-án osztjuk szét olvasóink s előfizetőink közt azokat a jutalmakat, amelyeket a március 7-iki sorsoláson akartunk kiosztani. A sorsoláshoz azonban nem kaptuk meg a minisztérium engedélyét, ezért azt a megoldást választottuk, hogy előfizetőink és olvasóink között kiosztandó jutalmakra fordítjuk. Minthogy — sajnos — nincs meg a lehetősége annak, hogy minden olvasónk s mindenki, aki a karácsonyi számot megvette, jutalmat kapjon, a jutalomdíjakat oly módon osztjuk ki, hogy az összes jogosultak nevét elhelyezzük egy urnába s azok közül huzzuk ki a jelenlévők ellenőrzése mellett a szerencsés nyerő nevét. — A nyertesek neveit a Bács megyei Napló vasárnapi számában közöljük.

— **Letartóztatott bécsi bankár.** Bécsből jelentik: Az ügyészség utasítására a rendőrség pénteken letartóztatta Popper Emil hatvannégy éves bécsi bankárt, aki ügyfeleit sok millióval károsította meg. Popper cégtársa, Vrnheim bankár néhány hónappal ezelőtt megszökött, most azonban jelentkezett az ügyészségen.

— **A noviszadi evangélikus nőegylet estélye.** Noviszadról jelentik: A noviszadi evangélikus nőegylet április 10-én a Szloboda nagytermében estélyt rendez, melyen előadják Crebah Malvin noviszadi zongoraművész darabját, a „Götterleben“-t. A szerző egyik baletjét most fogadta el a budapesti opera és egyik szímfőnökét nemrég adták elő Bukarestben.

— **Öt év gyűjtogatásért.** Noviszadról jelentik: A noviszadi tábla pénteken tárgyalta Vuisics Váza sztarisóví gazda bűnügyét, aki a múlt év júliusában felgyújtotta Sztari-Sóví Gajnov Milán házát. A törvényszék Vuisics Vázát öt évi börtönrre ítélte. A tábla az elsőfoku ítéletet helybenhagyta.

— **Eljegyzés.** Epstein Frida (Senta) és Singer Sándor (Zemun) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Óvakodjunk a hólabdától!** Az utóbbi időben egy élelmes hollandi társaság ismét hólabdákkal árasztotta el a Vajdaságot. Az élelmes hollandusok szelvényeket árúsítanak, amelyeket tovább kell adni és ha a lánc végre egy óriási számu szelvény eladását eredményezi, akkor nagy jutalmat ígérnek a hollandusok. Miután arról értesülünk, hogy a hólabda-szelvények terjesztői több helyen arra hivatkoznak, hogy a *Bács megyei Napló* garantálja a jutalmak kifizetését és azokat a *Bács megyei Napló* fogja szétosztani, szükségesnek tartjuk megállapítani, hogy mi legfeljebb azt garantálhatjuk, hogy a hiszékeny szelvényvásárlók — nem fogják az ígért jutalmat sohasem megkapni.

— **Letartóztatták a szadista kizsácsi vasúti hivatalnokot.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája kihirdette az előzetes letartóztatási végzést Piksziades Misa kizsácsi vasúti hivatalnokot, aki, mint a *Bács megyei Napló* megírta, február 27-ikén éjszaka revolverrel kényszerítette Szurovi Misa kizsácsi gazdát, hogy a község végén levő jéghidon vízben megfürödjön.

KINTORNA

A Beograd-kávéházban egy nyomorogó bohém megszólít egy kereskedőt:

— Kérem tudna nekem kölcsönözni száz dinárt?

— Nincs annyi pénz nálam.

— És otthon?

— Otthon, köszönöm kérdését, mindnyájan jól vannak.

*

Az apa felháborodva mondja a fiatal embernek:

— Majd megtanítom én magát, hogyan kell elcsavarni a lányom fejét!

— Kérem, legyen oly szives: nekem még eddig úgy sem sikerült!

*

A büszke gavallér: Én egészen tizedik ósig tudom vezetni a családom eredetét.

A csipős kisasszony: Az semmi, én egész a majmokig fel tudnám vezetni — a maga őseit.

*

— Már nem vagy spirítiszta?

— Nem.

— És mióta?

— Amióta a feleségem meghalt. Félek, hogy megjelenik előttem még egyszer.

*

Az orvoshoz beállít egy ismerőse, épen akkor, amikor az orvos egy tájképet fest.

— Á, doktor ur — kérdi meglepetve — maga képet pingál?

— Oh igen, az időt ölöm vele.

— Hát nincsenek már páciensei?

*

Weiszné: Mondja, Gelbné, maga nem lép be a »Leánykereskedelem elleni egyesület«-be?

Gelbné: Már hogy léphetnék be, amikor négy eladó lányom van!

Rádió-műsor

Vasárnap, március 21-ikén

(A városok melletti szám a halláshosszt jelenti)

Bécs (531—532.5): D. e. 11: Zenekari hangverseny. D. u. 4: Koncert, 5.50: Kamarazene. 8: »Istenek alkonya« című opera előadása.

Milánó (320): D. u. 4.30: Quintett. 9: Hangverseny.

Prága (368): D. e. 11: Matiné. D. u. 5: Sétahangverseny. 7.30: Koncert.

Osló (382): D. e. 10.30: Istentisztelet. D. u. 6: Istentisztelet. 7.30: Előadás. 8: Koncert. 11: Táncczene.

Münster (410): D. u. 4: Koncert. 5.30: Citera-zene. 8.30: Hangverseny.

Róma (425): D. u. 2: Hangverseny. 5: Jazz-band. 8.30: A »Fallstoff« opera-előadása.

Bern (435): D. e. 11: Hangverseny. D. u. 1: Koncert. 3.30: Zenekari hangverseny. 8: Zongora-est. 9: Mocart-szerzemények. 10.05: Zene.

Stuttgart (446): D. u. 4: Koncert. 7: »Egy éj Velencében« című operetta előadása.

München (487.75): Délben hangverseny. 6: A »Walkürök« előadása.

Zürich (515): D. e. 11, d. u. 3 és 4: Koncert. 8.30: Ária-est.

Budapest (550): D. e. 9.30: Kosmetika. 10: Zenés mise. D. u. 3: Mesék. 4: Kabaré. 5.30: Cigányzene. 7: Faluszövettség előadása. 8.30: Hangverseny. 10: Jazz-band

Daventry (1600) — London (365): D. u. 4.30: Zene. 10.15: Koncert.

Páris (1750): Este 9.45: Rádió-Jazz-zene.

Berlin (505): D. e. 11: Hangverseny. D. u. 4.30: Zenekari hangverseny. 8.30: Koncert. 9.30: Áriák. 10.30: Táncczene.

Nincs jobb mint a
„MON PARFUM“ POWDER
BOURJOIS, PARFUMEUR, PARIS

FELLENDÜL

AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára

Szállítunk

500 drb nagy levélpapírt

500 drb finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért

Olcsóbb mint ha cég-elzés nélküli papírral levelez.

Olcsóbb mint ha papírszettekkel írja a számláit.

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. A szöveget mi lefordítjuk.

JÓ PAPIR — IZLÉSES KIVITEL

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt

SZÁLLÍTÁS UTÁNVÉTEL MELLETT

MINERVA NYOMDA

SUBOTICA

KÖZGAZDASÁG

Kereskedők és iparosok katasztere

Az adókvetés megkönnyítésére összeírják a noviszadi kereskedőket és iparosokat

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők és iparosok egyesülete a pénzügyigazgatóság átrata alapján elhatározta, hogy szakcsoportok, vagyoni és jövedelem szerint összeállítja tagjainak jegyzékét. A jegyzék az adókvetések alapjául fog szolgálni.

A névsort csoportonként állítják össze a következő sorrendben:

22-én délután 3 órakor: fakereskedők, építő-, könyv-, papir-, kegyes- és bútorkereskedők. Az összeíró bizottság elnöke Csalkovics Vilmos, a Lloyd igazgatósági tagja.

23-án: cipészek, nyersbőr-, kidolgozott bőr-, juta- és zsákkereskedők. Elnök Jakovljević Paja, a Lloyd alnöke.

24-én: konfekciósok, férfidivat-, ruvidáru-kereskedők és szabók. Elnök Micsics György igazgatósági tag.

25-én: gyarmatáru-, csemege- és vegyeskereskedők. Elnök Visević Száva

igazgatósági tag.

26-án: üvegesek, szodagyárosok, bor-kereskedők, szeszkereskedők. Elnök Csulum Jován igazgatósági tag.

27-én: textilárusok. Elnök Ivković Nikola.

29-én: vas-, autó-, villamosfelszerelési kereskedők, mozisok, sportcikkek-, fegyverkereskedők és puskművesek. Elnök Rainer Simon.

30-án: szállítók, dohánytözsdesek, ügyműkök, vegytisztítók, drogériák, órásk, nyomdászok. Elnök Weisz Frigyes.

31-én: gabonások, malmosok. Elnök Mátics Mórád.

Az összeírásra nem hívják meg külön senkit, de mindenkinek saját érdeke hogy a bizottság előtt megjelenjen. A gabonásokat és malmosokat összeíró bizottság a tőzsdeépületben fog dolgozni, a többi bizottság a Lloyd helyiségében.

Még nem indult meg a tengeri kivitel

Hogyan lehetne a jugoszláv gabona-exportot a hazai tengeri kikötők felé irányítani?

Velikibecskerekéről jelentik: A begai hajózás a zsilipek javítása miatt csak az idén március 11-ikén indult meg, mivel az alacsony vízállás miatt addig nem lehetett hajózni. Azok a hajóstársaságok, amelyek a Begára bejöhettek, nagy hajóparkot tartottak készenlében, hogy a hajózás megindulásakor, a várt nagy megrendeléseknek eleget tehessenek. Meglepetésükre azonban a gabonakereskedők egyáltalán nem, vagy csak elvétve rendelnek egy-egy hajót, úgyhogy jelenleg 30-40 hajó vesztegel üresen a Begán.

Ez a körülmény összefüggésben van a gabonaüzlet pangásával, főleg azonban azzal magyarázható, hogy a tengeri még nem annyira száraz, hogy nagyobb utra szállítható volna. Minthogy azonban az egész Bánában óriási készletek vannak, amelyekből még egyszerűen semmi sem került elszállításra, nagyon valószínű, hogy április elején óriási szükséglet lesz hajókban és számolni lehet azzal, hogy áprilisban több mint száz uszály, tehát legalább 5000 vagon tengerit kell Becskerekéről és környékéről elszállítani.

A hajóstársaságok között nagy verseny indult meg a hajók bérbeadásáért. A Bradarszki Szindikát államosítása folytán ugyanis ez a nagy hajóparkkal rendelkező társaság kilépett a hajózási kartelből és mivel a román hajótársas-

ságok és néhány magánvállalat is kartelen kívül állnak, a hajózási kartel is kénytelen volt bizonyos engedelményeket tenni a tömegcikkeket szállító kereskedőknek. A vállalatok azáltal igyekeznek a legnagyobb cégeket a maguk számára biztosítani, hogy nagyobb mennyiségek szállításának leköltése esetén titkos kedvezményeket biztosítsanak az ilyen módon velük szerződésre lépő gabonakereskedőknek.

Közgazdasági szempontból, illetve a gabonaexport fejlődése tekintetében ez a jelenség örömdetes, annál is inkább, mert a hajózási fuvardíjak a vasúti tarifákhoz viszonyítva még úgy is igen magasak, különösen a belföldi relációkban és a közép-európai államok relációiban.

A becskereki gabonakereskedők a kereskedelmi és iparkamara útján felhívták erre a körülményre az illetékes ténnyezők figyelmét és rámutattak arra, hogy tulajdonképpen az egész Braila felé irányuló forgalmat, vagy legrább is annak túlnyomó részét a hazai tengeri kikötőkbe lehetne irányítani, ha olcsóbb és közvetlen díjtételeket állapítanának meg a gabonatermő vidékekről, a spliti és susáki tengeri kikötőkig. A hazai tengeri kikötők forgalmát óriási mértékben lehetne fejleszteni, ha a jugoszláv gabonaexport ezeken a kikötőkön át bonyolítottatná le.

abban az esetben történhetik meg az átalakítás, ha a költségeket a kikindai kereskedők viselik. A kereskedők már meg is kezdték a szükséges összeg összegyűjtését, mert az egész vajdasági közgazdaságnak fontos érdeke, érdeke, hogy Kikindán, amely a romániai és magyarországi relációban is határváros, elsőosztályú vámhivatal legyen.

Öt vállalkozó közül választják ki a tőzsdepalota építőjét. Noviszadról jelentik: A tőzsdepalota építése ügyében kiküldött bizottság pénteken délután Miroslavlevics Koszta tőzsdei alnöke elnöke alatt ülést tartott. A bizottság megvizsgálta a pályázatra beérkezett tizenhrom ajánlatot. Nyolc tervet, amelyek nagyon drágák voltak, a bizottság saját hatáskörében elutasított, a többit a tőzsde igazgatósága elé terjeszti döntés végett. A bizottság első sorban Gergics és Molzer szubotici, Tosics Dusan noviszadi és Schmiéd Fülöp noviszadi építészek terveit aján-

lotta elfogadásra, de elfogadhatónak minősítette Schumacher és Plamec, továbbá Steiger és Szántó noviszadi vállalkozók ajánlatát is. A tőzsde igazgatósága kedden dönt az ajánlatok felett.

Uj pénzügyi Vrsacon. Becskerekéről jelentik: A kereskedelmi minisztérium engedélyezte, hogy Vrsacon Kereskedelmi részvénytársaság elnevezéssel új pénzügyi intézet alakuljon. Az intézet alapítókéje kétmillió dinár.

Állatkiállítás Mariolánán. Becskerekéről jelentik: A bánáti Mariolana községben a gazdasági egyesület március 21-ikén állatkiállítást, díjazást és lövésnyit rendez. A kiállítás iránt gazdakörökben nagy az érdeklődés.

SPORT

Bolgár csapat Beogradban

Beogradból jelentik: Szófia egyik vezető csapata, az "FC 1913", melyet két mérkőzésre kötött le a BSK, pénteken délután megérkezett Beogradba.

A bolgár csapat, mely magyar és román csapatokkal szemben szép sikereket ért el szombaton a Jugoszláviával játszik, vasárnap pedig a BSK lesz az ellenfele.

A főváros sportközönsége nagy érdeklődéssel várja az "FC 1913" bemutatkozását.

A SAND kombinált vasárnap Topolán játszik. A SAND kombinált csapata vasárnap Topolán játszik az ottani TSC-vel. A mérkőzés iránt Topolán nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Jugoszlávia Oszijeken. Az országos bajnokságot vasárnap Oszijeken játszik a Slavija-val. A Jugoszlávia szombaton a bolgárokkal való mérkőzés után utazik Oszijekre.

NSC-MTK. Budapestén most vasárnap találkozik az MTK az NSC-vel. A mérkőzésre az MTK Molnár és Jenny nélkül áll ki, a következő csapattal: Remete — Kocsis, Senkey I. — Rebró, Kléber, Nádler — Braun, Demkó, Kovács, Opata, Senkey II. Az NSC együttese a következő lesz: Gallovich — Havas, Török — Kertész II, Würth, Timár — Rémay III, Volentik, Rémay II, Spitz, László. A mérkőzést Ivancsics vezeti le.

FRANCIA

divatszövetek a legújabb szövéseben

TAVASZI KÖPENY KOSZTÜM és RUHÁRA

nagy választékban

Szekely és Vujković

divatházában SUBOTICA

Kiralytainkban állandó divatkiállítás

A legújabb francia divatlapok t. vevőink rendelkezésére állanak

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1926. március 19.

Budapest deviza 1254—1250, valuta 1253—1259.

Prága deviza 59.675—60.175, valuta 59.46—59.90.

Berlin deviza 738—740 milliárd márka, valuta 734—738 milliárd márka.

Bécs deviza 1245.75—1249.75, valuta 1243—1247.

Trieszt deviza 43.80—43.95.

London deviza 276.

Zürich, március 19. Zárlat: Beograd 9.145, Páris 1860, London 252425, Newyork 519.25, Brüsszel 21, Milánó 2080, Amszterdam 20815, Berlin 123.70, Bécs 73.22, Szófia 3.75, Prága 15.395, Varsó 64.50, Budapest 72.80, Bukarest 2.185.

Beograd, március 19. Zárlat: Páris 20475, London 27650, Newyork 5682, Brüsszel 235, Milánó 22830, Berlin 1353, Bécs 801, Prága 16860, Budapest 798, Bukarest 2375, Genf 1094.

Zagreb, március 19. Zárlat: Páris 203.10—205.10, London 276.10—277.30, Newyork 56.10—56.40, Trieszt 227.525—228.725, Amszterdam 22.7450—22.8450, Berlin 13.53—13.54, Bécs 800.65—804.65, Prága 168.175—169.175, Zürich 1093.50—1097.50.

Noviszadi terménytőzsde, március 19. Buza: 10 mázsa bácskai, ab Noviszad, hajó 280 dinár, 1 vagon szerémi 275 dinár. Árpa: 2 vagon bánáti, 65% szavatolt minőség, Szentá paritás 160 dinár. Zab: 1.2 vagon szerémi 170 dinár. Tengeri: 1 vagon bácskai 40—50%-os 60 dinár, 1.5 vagon bánáti, márciusi 107.50 dinár, 1 1/2 vagon bánáti, szavatolt minőség, 119 dinár, 3 vagon szerémi 112.50 dinár, 3 vagon szerémi, március 30-tól kezdve 112.50 dinár. Liszt: 1 vagon bácskai 0-ás GG. és 0-ás G. 450 dinár, 1 vagon bácskai 6-os 250 dinár. Cukorrépa: 2 vagon bácskai 117.50 dinár. Bab: 1 vagon szlavóniai, 2% 145 dinár. Irányzat: változatlan.

Szombori gabonátőzsde, március 19. A forgalom búzában élénk volt. Buza 277 1/2—282 1/2, árpa 130—140, tavaszi árpa 150—160, bab 130—140, válogatott bab 165—170, zsir 19 1/2—20, szalonna 18—18 1/2, rozs 145—155, zab 165—170, szárított tengeri 130—132 1/2, liszt 0-ás GG. 450—470, 0-ás G. 440—460, korpá 100—105.

Budapesti terménytőzsde, március 19. A terménytőzsdén az irányzat javult, miután a tengerentúli piacokról közel négycentes áremelkedést jelentettek május búzában. Ez a nagyarányú emelkedés a kontinentális tőzsdéken már érezteti hatását. A kereslet is megélelt, úgy külföldön, mint belföldön, az emelkedő tendencia hatása alatt.

A budapesti tőzsdén ma ötezer koronával magasabb árat is el lehet érni nyitáskor, mint tegnap, 387.500 koronás pénzájánlat van 77-es tisztavidéki búzára. Bécs is vásárolja úgy a felsőtiszai, mint a dunántúli búzát és Hegyeshalom állomás 1—1.500.00 koronával magasabb árat is el lehet érni vagononként a búzáért, mint budapesti paritásban. Murakereszturon ugyancsak osztrák és olasz számlára keresik a búzát. Ab Trieszt állomás vagonban elvámolás nélkül 140—146 lírás pénzájánlat van dunántúli búzára.

Csikágói gabonátőzsde, március 18. Buza májusra 166.375, júliusra 142.75, szeptemberre 137.5. Tengeri májusra 76.875, júliusra 80.125, szeptemberre 82.25. Zab májusra 40.875, júliusra 41.25, szeptemberre 42. Rozs májusra 90.875, júliusra 92.625, szeptemberre 92.

Newyorki gabonátőzsde, március 18. Buza 194.25—190.25. Tengeri 82.875. Liszt 750—800. Az irányzat búzában szilárd, rozsnál tartott, tengerinél gyenge.

Kétszázézer dináros devizabírság. Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium kétszázézer dinár pénzbírságra ítélte a zagrebi Hrvatska Sveopsta Kreditna Bankát a devizarendelet megsértése miatt. A bank — mint a Vreme írja — többek között az exportörök által rendelkezésre bocsátott idegen devizáknak a Narodna Banka részére felajánlani kötelezett harmadik körű követelt el visszaéléseket s külföldön dinárt is árult. A bank igazgatósága, a mikor a visszaélésekről értesült, elbocsátotta a vétkes devizórt, de ezzel a minisztérium nem elégedett meg, kiróta a bírság maximumát.

Elsőosztályú vámhivatal lesz Kikindán. Kikindáról jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet küldött Kikindára, a mely szerint hozzájárul ahhoz, hogy a kikindai vámhivatal elsőosztályúvá emeljék. A miniszter egyben közli, hogy a költségvetésben nem vettek fel hitelt a szükséges átalakításokra és így csak

Sokat kereshetünk,

de dolgozhatunk és pénzt szerezhethetünk, ha a kezünk és lábunk egészséges, de ha végtagjainkban és izületeinkben makacs betegségek lépnek fel és ott szurást, nyílallást, szaggatást okoznak és kínoznak

bennünket, keresetünkben ez nagyban akadályoz. Az ily rossz órákban jótékonyan hatnak a már 27 év óta közkedvelt, jóillatú Feller-féle »Eisa Fluid« hájszerezrel való bedörzsölések és lemosások. Jó hatással van reumatikus fájdalmaknál, fej- és fogfájásnál, erősítik

és fejrissítik az idegrendszert és izmokat, tehát nyugodt alvást és új munkaerőt biztosítanak. Külsőleg és belsőleg erősebb, kitartósabb és hatásosabb, mint a sósborszesz és a maga nemében a legjobb bőrápoló szer. 6 dupla üveg vagy 2 nagy különleges üveg 63 dinár, 12 dupla vagy

4 különleges üveg 99 dinár, 36 dupla vagy 12 speciális üveg 250 dinár, ládával és postadíjjal együtt. Szétküldi: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Központ 185, Horvátország. Egyes üveg ára 9 dinár. Kapható minden gyógyszerárban és szakmabeli üzletben.

NYILTÉR.

Opštinsko Poglavarstvo Mol.
Br. 1438—1926.

Oglas

Poglavarstvo opštine Mola ovim daje na znanje da će na osnovu rešenja opštinskog predstavnitstva br. 128—1926. dana 27. marta 1926. g. pre podne u 9 sati a na licu mesta prodavati i jem javne dražbe svojih 43. k. i 799. kv. hv. zemlje t. zv. »poštunska zemlja« na veđito i to u parcelama od 5 lanaca (lanac 2200 kv. hv.)

Isključna je cena po lancu 12.000 din.

U Molu, 17. marta 1926. god.

N. Čitljiv potpis
beležnik.

24-2

P. Marić
knez.

Magántőkepenzesek figyelmébe!

A bankok a betétkamatot állandóan leszállítják. A magánosokhoz kihelyezett tőkék, mint a közelmunka példái bizonyítják, legtöbb esetben veszélyeztetve vannak. Magántőkekenek a tőkéjük kihelyezésénél a legteljesebb fedezetet és biztosítékot nyújtunk. Nem akarunk kospénzt felvenni, de az igényelt vett tőke biztonsága tekintetében teljes fedezetet nyújtunk.

Jugoszlávia egyik legnagyobb, tíz édek óta fennálló iparvállalata keres 2.000.000—2.500.000 dinár kölcsönt.

A kölcsön után évi 12% kamatot fizet, három évre biztosítja ezt a kamatot s a tőkét három év alatt havi részletekben visszafizeti.

A kölcsön biztosítására a kölcsönösszeg értékét a mai alacsony árak mellett is jóval meghaladó bér- és lakházak szolgálnak, további fedezet a kölcsön összegét háromszoros értékben meghaladó gyáni berendezés. Amennyiben nem egy helyről vehető igénybe a kölcsön, valamennyi hitelező egyenlő rang-sorban nyer telekkönyvi bekebelezést.

Kétszáz ezer dinárnál kisebb ajánlatot nem vehetünk figyelembe s ügynőkök és közvetítők ajánlatára nem reflektálunk.

Szíves megkereséseket »Produktivitas« jellegre a Bácsmegeyi Napló novisadi fiókkiadóhivatala várja.

Ötszobás urilakás

Subotica főterén új házban, ahol a lakások nem esnek a lakáshivatal rendelkezése alá, valamennyi szoba parkettás, fürdőszoba, villany stb. szép és modern mellékhelyiségek. Kedvező feltételek mellett butorral vagy butor nélkül átadó. Reflektánsok írják meg címüket »30.000« jellegre a kiadóba, hogy a lakás bérlője felkeresse őket személyes tárgyalás végett.

Üzletmegnyitás

Tisztelettel értesitem a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy Novisadon, Buza tér 13. szám alatt rövidáru kereskedést nyitottam

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok hálás tisztelettel
Salamon Jakab

Értesítés

Értesitem üzletfeleimet, hogy eddig cég-társamtól Ing. Wagnertől elváltam nevünkben semminemű munkát, pénzt és árut nem vehet fel és nem vállalhat. Változatlanul maradok a régi helyiségemben Novisadon, Kralja Petra ul. 6. sz. alatt.

Tisztelettel
GELB elektropoducec

HARISNYA KIRÁLY

A husvétii szezonra való tekintettel a legjobb minőségű árucikkeimet még az eddigi olcsó árainnál is olcsóbban árusítom

**ENGLER ALBERT
SUBOTICA**

Strossmayerova ulica. — Huspiac.

Aprilis 1-től 3-ig minden vásárló ajándékban részesül

Aprilis 1-től 3-ig minden vásárló ajándékban részesül

Modern hajvágás
Vizondolálás
Speciális hajfestések
»Venus«
szőnvas arcpakolás
Estélyi frizurák
Parókák. Hajmunkák
Bérletek olcsó árban.

Sestre Weiss

Hisdorangu női, férfi munkaerők.
hölgyfodrászszalon
Sokolska ulica 1.

Magyar Radikális Klub

március hó 21-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor klubhelyiségében (Bárany szálloda 36. szoba) választmányi ülést tart, mely választmányi ülés tekintettel a tárgyszorozat fontosságára az összes választmányi tagok megjelenését kéri az

Elnökség

Objava dražbe

Subotički kr. sreski sud kao grunтовna vlast svojim rešenjem broj 1027/1926. odredio je dobitvoljnu dražbu s pravnim dejstvom ovršne dražbe nekretnine stečajne mase

GAVRO KRAUS I SIN, PAROMLIN U SUBOTICI

Objekt dražbe sačinjava mlin i kuća u Subotici, put Save Tekelije, koji će se prodati za isključnu cenu od 750.000 dinara pa na više. Jedna kuća u Subotici Mihanovićeve ulica, koja će se prodati za isključnu cenu od 15.000 dinara, odnosno većem ponudioću.

Dražba će se obaviti u petak
dana 26. marta 1926. godine

u 9 časova pre podne kod subotičkog sreskog suda u sobi broj 22.

Učesnici na dražbi dužni su položiti kod Opšte Privredne Banke D. D. u Subotici 10% isključne cene kao kauciju. Detaljni uslovi i informacije mogu se saznati kod suda ili svakoga dana od 9—12 pre podne i od 4—6 po podne u mojoj kancelariji (Wilsonova ul. broj 11., Telefon 463.)

Dr. Marko Petrović

advokat, kurator stečajne mase.

Önkéntes árverés

1926. március 22-én hétfőn délután 3 órakor, özv. Löwi Mórénál, III. Cantavirska ul. 13., a Löwi és Társa keményítőgyár telepén önkéntes árverésen eladatnak a következő ingóságok: Hálószoba, uriszoba, ebédlő és fürdőszoba berendezés, valamint edények, szervizek, függönyök stb.

Értesítés
Értesitem a nb közönséget, hogy a régi közismert

ZÖLDFA VENDÉGLŐ

Vilsonova ulica 26. sz. alatt saját házunkban újra megnyit.

Kitünő házikoszt, elsőrendű, jó borok, pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér

Ifj. Horák István
vendéglős

SPECIÁLIS SPORTHÁZ!
FRANCUSZKY LIJOMIR V.-BEČKEREK

Ob. Minceza Jelena 7.
A tisztviselői jogasztási szövetkezet mellett Az összes sporttelekben a legnagyobb választék. Tennis, kosárlabda, tenisz, teniszből állandóan raktáron. Sayer Walfenrad-, Puch-, Dürkopp-kerékpárok RÉSZELETTÉZÉSRE IS. Tekintse meg raktáramat vételkényszer nélkül

ELADÓ

jutányos áron egy jókarban levő 165 évig hordképességű prima fából épített szállítóképes

FADEREGLYE.

Érdeklődők forduljanak
BRAČA BOHN NOVIBEČEJ címhez

PÁRISBÓL gyönyörű modellekkel és különleges ujdonságokkal hazaérkeztem. Kérem a hölgyek mielőbbi pártfogását.

Schwimmernő Mayerhof Margit

Aleksandrova ulica 11. — (Az udvarban jobbra az emeleten)

Bérbeadó

Subotican a Paliči uton, telek két percnigre a pályaudvartól, 1207 négyszögöl, raktárpülettal, 40.20 m. hossz, 6.00 m. széles jó épület, eternittel fedve, további épületek iroda céljaira. Villanyvilágítás és vízvezeték bevezetve. — Felvilágosítást ad: Publicitas d. d. Zagreb, Gundulićeve ulica 11. „za 7873“.

Fényes existencia

vendéglősöknek, korcsmárosoknak, fűszerkereskedőknek

60.000 dinar

kézpénztőkével megvehető egy ház Subotica legszébb, legforgalmasabb helyén, amely ma is 30.000 dinár évi bérjével telmet hoz s amelyben fűszerüzletnek s vendéglőnek igen alkalmas utcai helyiségek vannak. A vételár 60.000 dinárt meghaladó része kedvező havi részletekben fizethető. Bővebb felvilágosítást ad dr. Horvát Móríc ügyvédi irodája Subotica, Ciril Metod trg (Lifka-bioskop épület)

Rum- és likőreszenciák

legjobb minőségben Drogeria LANDAUER SUBOTICA

STEINER cukrászdájában olcsóbb lett a sütemény, darabja 3 dinár

WEITZENFELD és TARSA
 Alapítva 1902. **Subotica** Tel. 190 és 192.
 Táviratelm: Kenderipar.
 Detailüzlet: Városi bérpalota.
 Engross és Irodák: Wilanova ulica 7.

ZSÁK ZSINEG PONYVA
 tűzoltó és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölcsönintézet. — Leszállított árak.

GYERMEKKOCSIK
 nagyban és kicsinyben gyári árak kaphatók
F. KOVAČIĆ DRUG
 cégénél Subotica
 a „VIKTORIA“ gyermekkocsi gyár vezérképviselője

LEIPNIK TESTVÉREK
 villany-, vízvezeték-szerelők és lakatosok
 NAGYON OLCSÓN és szakosan végeznek: szűk, mo'orkerékpár és kerékpár javításokat. Garancia átára autókát elfogadjuk.
 RAKTÁRON teljes fürdőszoba-berendezések, villamosvasalók, fésők.
RADIO
 Subotica, Zrinjski trg 33. Filijale Terezijina 5.

A számok beszélnek!
 Minden hangzatos reklámot mellőzve, számok felvételével akarom a t. hölgyközönséget érlelni meglepetésszerű olcsóságáról meggyőzni!
Favaszi divatköpenyek angol szövetből — — — — — 600 din.-tól
Overcoat köpenyek — — — — — 800
Elegáns divatköpenyek szövetből, végig tiszta szelvényekkel bélelve — — — — — 1500
Selyem köpenyek legfinomabb minőségben, szar kiállítással — — — — — 1800
 Szövetruhák, blúzok, stb. a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig.
 Hiteles és egyének részletfizetésére vásárolhatnak. — KÜLÖN mértékosztály!

Hegyi Fülöp
 Női konfekció áruhaza, Subotica
 Kralja Aleksandra ulica 7.

VARDAR BIZTOSÍTÓ INTÉZET
 SUBOTICAI FIÓKIGAZGATÓSÁGA
 egész Vojvodina területén minden helyiségben helyi képviselőt keres
 maximális provizióra, ajánlatok a közeli jégsaisorra való tekintettel mielőbb benyújtandók Sokolska 7.

HAZHELYE
 Novisadon a Šumarijska és Vukovičeva ut. sarkán olcsón eladó. A házhe-lyek asfalt padával vannak ellátva. — Bővebbet Schwarz Testvérek irodájában Novisad Ribnji trg 11. szám. 2484

Főmolnár
 kettő vagon teljes mértékű önműködő export malomhoz, Amme-Giescke-féle sikszita berendezést feltétlenül szakértelemmel kezelni tudó, szorgalmas, tevékeny szakember felvételét. Ugyanottan egy almolnár fenti berendezést kezelni tudó, szorgalmas ember felvételét. Ajánlatok bizonyítvány-másolatok és fizetési igények megnevezésével „Nyugodt, tartós éle” jelige alatt a kiadóba.

KRAJČOVIĆ (Br. SPITZER) UJ VUKOVARI POMADE, SZAPPAN PUDER és ARCKRÉM
 a legjobb szappán és szepőlő szappánok. Kapható Subotican: Nada drogeria Somborban: Fehér drogeria Postai szétküldés 1393 Apoteka Krajčović Vukovar

BUTORT
 HÁLÓSZOBA, EBÉDLŐ és IRODABERENDEZÉST stb. elrendelő, — a leggyorsabbtól a legfinomabb — kivitelben
NAGYBAN és KICSINYBEN mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol a legkedvezőbb áron megkönyvitással
ATLAS D. D. bútort és faárnygár, NOVISAD

Párisi és bécsi modelljeim megérkeztek
 Selyem kalapok már 150 dinártól
 Átalakításokat olcsón készítenek
BEER BÖZSI KALAPÜZLET

Stab Igépesz
 aki az összes gőzgépek és motorok kezelését és javítását szakosan érti
állást keres
 Cim: Béga hirdető és közvetítő Vel. B. ékerek, a főpóstával szemben

TELEFON 868. SIPOS SÁNDOR SUBOTICA
 Üzletemet Sokolska ul. 2. a/dl 6 szám alá (Ispánović festő mellé) saját házamba helyeztem át, emellett sokkal olcsóbban árusítok nagyban és kicsinyben saját ötetésű kőfehér Friss MÉSZET Építési MÉSZET Portland CEMENTET Rostált FASZENET Pécsi kétszer mosott KOVÁCSZENET Prima beföldt KOVÁCSZENET TŰZIFAT felvágva is
 Az árak díjmentesen vendégtétél helyére szállítom

Orvosilag operált vagy amputált lábakra
ortopéd cipő
 legzakosabbul
KLEIN
 cipőszől készítő
 Subotica, Pašičeva ul. 6.
 Tanoncol fizetssel vagy ellátással felvevőzek

Nagyban és kicsinyben
 Postarendelés az érkezés napján elküldetik. Husviti szükségletet a legolcsóbban szerezheti be az alábbi cikkekben:
Sel peszach
 Kristály- és kockasóbor, édes paprika, gyömbér, bors, jama, gyér, szilva, kávé, Fehér-kávé, pörköltkáv, szilvórium, bor, ecet
SCHÄFFER RÓZA
 főzőkészkészítő
 Subotica
 VII., Pašičeva ulica 7. 2271

Csiraképes gazdasági és konyhakerti magvak nagyban és kicsinyben kaphatók
KÖRÖSI GÉZA
 cégénél Subotica

Em. Fischer Zagreb
 Jeruzáleva — Subotica ulica 6. — Subotica ulica 3.
 Legolcsóbban szállít kerékpárt, kerékpáralkatrészeket, varrógépeket, focilabdákat és technikai kellékeket — magánvevők részére is. Sportegyesületek mechanikusok és iparosok engedélyt kapnak. Kérjen ingyen képes árjegyzéket. 1694

Komlódugyány
 kapható
Glied Vilmos
 komlódugyány
 Subotica

Bort
 vidéktümbeli nagyobb tétel homoki bort és pálinkát
vásárolok. SCHWARCZ
 Zentai-ut 17. 2003

Novacrnja községben 13. szám alatt fekvő
HÁZ
 mely áll 4 szobából, egy konyhából, 1 éléskamrából és egy fűtőhelyiségből, melyben már berendezés van az üzlet berendezésével és 1200 négyzetméter területtel, szabad kézből eladó. Értekezni lehet Káffer Mihály kalapos mesternél Novacrnja.

ELŐNYOMDÁT MÓDERNŰ FELSZERELVE
 legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
 SABLONYÁRA
 SENTA 257

HUSVÉTI VÁSÁR!
HARISNYA, KEZTYŰ KÖTÖTT- és SZÖVÖTTÁRU
 legolcsóbban szerezhető be:
KLEIN JENŐ cégénél
 Főüzlet: NOVISAD Jevrejska ul. 13.
 Fióközletek: V.-Bečkerek, Aleksandrova 14. — Senta, Kralja Petra trg 6.
LEGNAGYOBB SPECIÁLIS KÖTÖTT- és SZÖVÖTTÁRU ÜZLET
NAGYBANI KICSINYBENI

A világ leggyorsabb kocsija

NE VEGYEN AUTÓT, MEG NEM NEZI A CITROEN

CITROEN

GYÁR STANDJÁT A ZAGREBI NEMZETKÖZI AUTÓKIÁLLÍTÁSON 1926. MÁRCIUS 21—28.

Főké mind a négy kerékre

Fegyverzés 100 km.-ként 8 liter benzín

Első egyes, hátul dupla rugókkal

LIFKA MOZI

Március 18-21. Csütörtök-től - vasárnapig A párisi aeroklub 1 millió frankban fogadott a berlini repülő-társasággal, hogy 1 év alatt Ellen Richter, Reinhold Schünze Max Landa, Bruno Kasner nem repülnek keresztül a világot A fogadást a német mozi-színház nyerte meg és ennek pazar, nem mindennapi látványossága...

KORZÓ MOZI

Március 18-21 Csütörtök-től - vasárnapig POLA NESRI kivételes nagy attrakciója Máj virága Suderman Herman Énekek éneke c. regényének hatásos filmváltozata 6 felvonásban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk Kérdezőkódokhoz válaszban meg melléklendő.

BÁMULATOS OLCSON ELADÓ: Aranv. ezüst zsebórák, férfi, női gyűrűk, aranyláncok, cigarettatartók, ragláncok, nőtűk, női táskák, vászonzsebkönyvek, cipőbetét illatszerek, kölnivíz, Champon, Bayrum, parfümök, Sultana Savé, finom tejszártya két szeméves új matraccal, ételiszekrényvel. Nagyb. menüvel. Legnagyobb gyapjúszövet, férfi és női raglánoknak, egy 4-es és egy 3-as Wertheim-kassza. F. Kiss adóvétel intézet Subotica, VI. krug, Trumbičeva ulica br. 11., Csirkepiac. 2479

Vasutállomással szembe... trafikusbódé... Cím: Lajčo Crnjaković. 2467

Félmag olcsóbb lett... Vizonteladók 40 kópós zsákokban 12 dinárért kaphatók. Balog Lina Subotica. 2407

Hálószobabutor... asztal, szekrény, íróasztal, olcsó eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2273

Új üzletmegnyitás Subotican Rudics-uccában, a gyümölcs-piacon. Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Dívatos férfiöltöny 575 dinár, férfilagán dívatos spricelt szövetből 600 és 700 dinár, covercoatból 700 és 1000 dinár, elegáns női divatszűrt kabát 550 dinár, covercoatból 750 dinár, gyermekruha 50 dinár. Esőköpeny 260 din., elegáns szövetszőmmiköpeny 500 dinár. Gyermekesőkabát 200 din. Vidékre utazáshoz. Meg nem feleltetés esetén a pénzt visszazadom. Vigyázzon a címre! Földes Samu ruhaüzlete. 2429

Maganiáró cséplőgép... HP Magyar Gazdasági 1912. évi építményteljes felszereléssel 8500 dinárért eladó. Döme István, Senta, Lazarev ul. 32. 2458

Szatyruészlet Oromb... (Senta mellett) teljes felszereléssel. Újonnal épült házzal. Jutányosan eladó. Harnat Margit. 2487

Bűrhévízlet minden... elhozható áron. Berendezés külön is eladó. Cím a kiadóban. 2474

Sand-pálva mögött... háztelkek eladók kedvező fizetési feltételek mellett. Pleszković István Radanovac és Müller Béla huszárlaktanya mögötti fűszerüzletében. 2410

Lakatosműhely... közp. ban eladó. Cím: Palanacs, Subotica, Paje Kundzića ul. 4. 2404

Fogszabályozás... (orthodontia), fogfűzés. Dr. Grigor fogorvos, Sombor, Kralja Aleksandra 2. (Földes ucca. a Krečarević-féle ház). 2289

NARODNI BIOSKOP

1926. március 18., 19., 20., 21. Csütörtök-től - vasárnapig Kaland a tengeren Viharos és vízviharos st. Dráma 5 felvonásban. Főszereplők: Jacqueline Logan és Paul La Roche. Ezenkívül SZERIEKEM, REKLÁM és KONKURENCIA Amerikai vígjáték 6 felv. Főszereplő: Agnes Ayres

Utjlevelek... konstan látványosságát legelőbbban végzi. Beküldési posta útján. Nemzeti Iroda Kralja Aleksandrova 9. Subotica. 2399

Hőtyűk... figyelmébe! Megnyitott a legmodernebb női fodrász- és manikűr-szalón. Hajvágás a la garçon, speciális vizelés, dolálás, hajfestés. Great Hennival minden színen. A legnagyobb szakértelmű. Francia professzor vezetésével. Mindennemű hajmunka a legfinomabb kivitelben. Győződjön meg a szakértői munkáról. Szives támogatást kér Ranisavljevics. A volt Hirt-szalón. 2459

Lakás... modern, földszobában, vízvezeték, átadó. Zongora, bútor, plüss-figyelműk és gyertyák. Rév lexikon eladó. II. Orlodienia 18. 2400

Butorozott... tisztaság, szobát két ruhazsekrevel, fűtőhasználat, lehetőleg beltéren melegítő utóhoz közel. Azonnalra keres megáncos ur, esetleg teljes háttal. Ajánlatokat »Szoba« jellegre kiadóhivatalba. 2433

POMPADUR... kozmetikai szalon, bőrápolás, manikűr, fodrászat, hajfestés. Innetóval 30 perc alatt. Minden időben rádió-koncert. 1987

Gummbélyegző... bármilyen nyelven készíti Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalba is elfogad.

Butorozott... uccai szoba a beltéren. Irodák is alkalmas. Egy vagy két személy részére azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2493

Butorozott... szoba konyhával, ágynemű nélkül kiadó. I. Brodova ulica 18. 2476

Cementlankészítők... figyelmébe. Készítők minden raiz után szőlő mintákat. Abraham Schira, Novi Svac. 2473

Úzlethelyiséget... keresünk beltéren május 1-től. Subotica, ul. 20. 2422

Kétszobás butorozott... lakás kerestetik közel a beltérhez, lehetőleg konyha-használattal. Cím a kiadóban. 2421

Úzlethelyiségek... városi lakással, legelőbbmalabb helyen Rudics-uccában, a gyümölcs-piacon. Örökárán felszerelésre eladók. Azonnal átvehető. Földes ruházlet. 2428

Szállítógépek... 700 m/m kerékátmérettel, 400 mm vágásmagassággal, 1000 dinár. Faesztergapa jelű részecskék vashajtógépek hajtására előtérrel 2,600 dinár. Furó és vésőgép Kirschner-féle keveset használtak eladók. Ulrich Testvérek vaskezeskedésében. Subotica. 2465

Butorozott... szoba a beltéren. Irodák is alkalmas. Egy vagy két személy részére azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2493

Butorozott... szoba konyhával, ágynemű nélkül kiadó. I. Brodova ulica 18. 2476

Cementlankészítők... figyelmébe. Készítők minden raiz után szőlő mintákat. Abraham Schira, Novi Svac. 2473

Úzlethelyiséget... keresünk beltéren május 1-től. Subotica, ul. 20. 2422

Kétszobás butorozott... lakás kerestetik közel a beltérhez, lehetőleg konyha-használattal. Cím a kiadóban. 2421

Új zongorák... pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejárati részlejtetésre kaphatók 10 éves íttállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

LEVELEZÉS

Lux, Drága szerelmem, köszönöm neked a szerdai esti vizontlátást. Nagyon-nagyon halás vagyok érte. Nem is kell mondanom, hogy egész életem eng várakozás, hogy láthassalak és beszélhessek veled. Tőled várom erre az alkalmat és az engedélyt. 2500

Cimkét, klisé, litografiai munkát, részvények, betétkönyvek, dombornyomást, dobozokat, üzleti könyvet, gyűjtésért árak részere presdobozokat a legutóbbában szállít FISCHER ERNŐ grafikai műintézet Subotica 10892

FOGLALKOZÁS

Főmunkás... angol férfi női szabó és édek, varróleányok kellő jártassággal. Tanulóleányok felvételnek. »Jelena« női divatterem. Subotica, Korso. Aleksandrova ulica 11., földszint - udvarban. 2439

Villanyszerelő és mechanikus több évi gyakorlattal azonnali belépésre állást keres. Cím: a kiadóban. 2489

TÉGLA CSERÉP vasuton legolcsóbb Frank & Ofner Vukovar

Szerény árvalány... gyermekek mellé, hávezetőszőnyeg vagy házikisasszonyoknak ajánkozik. Leveleket »Arva leány« jellegre a kiadóba küldendő. 2480

Gyakornokot... felvessz azonnali belépésre. Pajzter gyógyszertár. 2459

Kocsis... azonnal felvételük a Johanna szikviágyban Párhuzamos ut. 25. 2476

Övedelmező... képviselőket átad ügynököknek, képviselőknél, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jellegre alatt a következő címre küldendő: Piras, Prag. Jindriška 18. C.S.R. 1613

Kifutott felvezető... Međunarodni Novinski Zvezod Subotica, Voinovičeva ulica 7. 2512

Legnagyobb bevételi... rás ügynökök és képviselők számára elöbhangu cégnél. Ajánlatok erkölcsi bizonyítvány melléklésével »Ohne Kapital und Corlanntisse 512« jellegre »Publicitas d. d. Zagreb« Gunduličeva ul. küldendő. 2413

Értesített... fiatalnemebr felvismerekkel nagy praxissal állást keres azonnalra »Szorgalmas« jeligen. 2350

Gyógyzerész... gyakorlati keresek érettségelt leányt vagy ifjút, már begyakoroltat is elfogadok. Ajánkozásokat »Biztos jövő személynék is« címen a kiadóhivatalhoz kérem. 2458

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 6 HP Kállay... benzín-petroleum motor, dízel, 8-10 H. »Hille« benzín-motor 6,500, 6 H. alló »Róth«-motor 7,000. Reichel & Morvay Novisad, Kamenička 28. 2456

Eladó ház... azonnal beköltözhető. Stip, Grgića ul. 43 (volt Kóman ucca). 2290

Eladó modern ház... három szoba és mellélellékhelyiségekkel. III. kör. Duličeva ul. 47. Lakásba azonnal be lehet költözni. 2396

Árésés... folytán, esőköpeny 270.—, férfilakkó 600.—, fiuruha 280.—, Női felöltő ujjonság 500.—, dinártól feliebb. Eisler Izsónál, Barátok temploma során. 2431

Előfűtő... egy kilenc sukos teherkocsi eladó. II. Orlobodienia 18. 2459

Eladó ház... a beltéren, jó forgalom, vendéglővel, hordókkal, berendezéssel, tekepálya, kerthelyiséggel, azonnal átvehető 4 szoba, 2 konyha, több mellékhelyiséggel álló lakással. Cím a kiadóban. 2440

Fiatalkas... egy vadász (vizsla) kutya eladó. Vilsonova ul. 20. 2498

Gyakorlott géplakatos

hosszu gyakorlattal, aki már esetleg kőtőgépeken dolgozott és aki a szerb nyelvvel jól nómeltli is beszél, azonnali belépésre kerestetik »MORAVIJA«

fabrika jelenleg profivoda a. d. Bograd, Čičin i Mladodja ulica 10. 2499

Jókarban lévő... Umrath cséplőgép, maganiáró 8 HP Magyar Miami kazán, azonkival más gépezetek és motorok jutányos áron kaphatók. Bojana Mirity, Vel-Kikinda, Aleksandrova ulica 48. 2455

Bognárok... figyelmébe. Elsősorndü bognárfa akció, körös, tölv és szilónokok mindenféle mértben kaphatók Ridicican Somboimellett Maszner Jánosnál (lakás vasuti vendéglőben). 1947

Gazdák Lakatosok Kovácsok Asztalosok Bádagosok Kárptosok Bognárok Ácsok, stb. Iparosok Iparvállalatok Kereskedők Háztartások legelőnyösebb bevásárlási forrása WEINER GÉZA vaskereskedése SUBOTICA Rudičeva ul. 3. Sugar fűszeressel szemben 2320

Női Harisnya D. 10.— Finom flór harisnya D. 17.— Férfi zokni D. 7.— Férfi csikos zokni D. 13.— Cérna keztyű D. 14.— Valancle és kiöpl csipkék nagy választékban 185

OLCSÓN CSAK Braća Bittmann-nál HUSPIAC, VÁSÁROLHAT

Zephir ing 2 gallér D. 63.— Selyem nyakkendő D. 8.— Törülköző D. 12.— D. M. C. slingelő D. 12.50 1000 Yardos cérna D. 12.— és egyéb divatáru cikkek.